

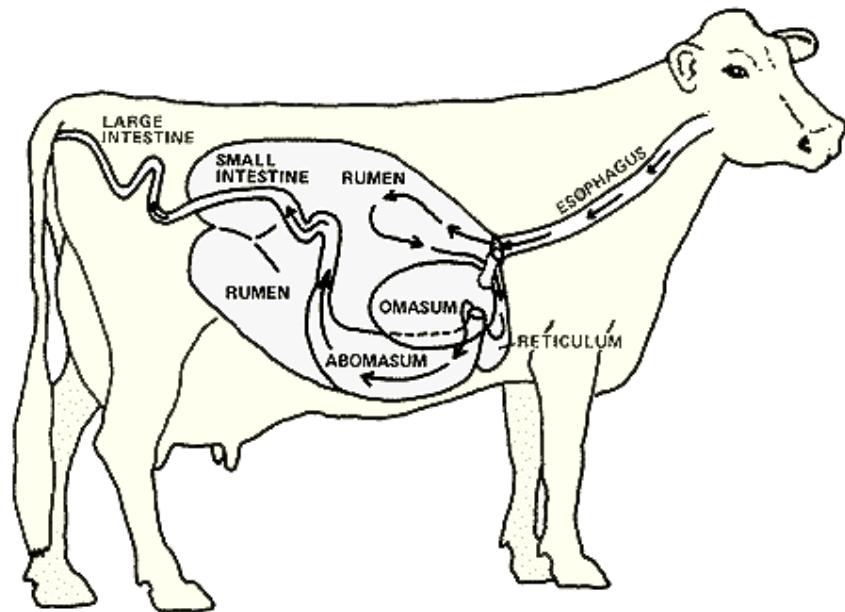
**تغذیه گله گاو های شیری
آناتومی و فیزیولوژی نشخوارکنندگان
آناتومی بزرگسالان:**

دستگاه گوارش گاو ها تشکیل شده است از دهان، مری، یک معده چهار قسمتی، روده کوچک و روده بزرگ (شکل ۱). معده تشکیل شده از شکمبه، نگاری یا لانه زنبوری، هزارلا و شیردان یا معده واقعی.

شکمبه: شکمبه (در طرف چپ بدن حیوان قرار دارد) بزرگترین بخش از این معده چهار قسمتی است، که از چندین ساک تشکیل شده است. ظرفیت این عضو ۲۵ گالن یا بیشتر می رسد که، این اندازه می تواند بر اساس اندازه گاو متغیر باشد. بعلت داشتن همین ظرفیت، عمل شکمبه بعنوان محلی برای ذخیره، و نگهداری توده غذا محسوب می گردد. این مکان همچنین محلی برای تخمیر می باشد. جمعیت میکروبی حاضر در این محل، خوراک خورده شده توسط حیوان را هضم، و یا تخمیر می نماید. بر اساس رشد میکروبهاست، که وضعیت عملکرد شکمبه تعیین می گردد. بیشتر اسیدهای چرب فرار حاصل از عمل تخمیر خوراک، توسط میکروبهای شکمبه، از جداره شکمبه جذب می گردند. جذب اسیدهای چرب فرار و دیگر مواد حاصل از عمل تخمیر، توسط جریان مناسبی از خون، از دیواره شکمبه، حمایت می گردد. زوائد کوچک و بسیار موجود در دیواره، شکمبه علت ظرفیت جذب بالای این ارگان می باشد.

نگاری: نگاری مانند یک کيسه در منطقه جلویی بخش شکمی بدن گاو قرار دارد. شکل ظاهري آن شبیه به لانه زنبور می باشد. یک لایه بین نگاری و شکمبه وجود دارد، اما در حقیقت این دو عضو بطور جدا از یکدیگر قرار ندارند. به همین دلیل این دو بخش با نام ترکیبی شکمبه - نگاری (rumino-reticulum) نیز نامیده می شود. مواد خوراکی سنگین، و یا اجسام فلزی که توسط حیوان بلعیده می شوند، به این قسمت وارد می گردد. لایه های نگاری در نزدیکی قلب قرار دارند؛ به همین دلیل، میخ و دیگر اجسام تیز می توانند، وارد این بافت شده و تولید جراحت و ناراحتیهای دیگر از جمله عارضه TRP در حیوان نماید. در این خصوص اگر بوسیله مگنت یا اعمال جراحی، از جراحات و ایجاد آلوگی، جلوگیری نکنیم، ممکن است به مرگ حیوان منجر گردد.

هزارلا: این بخش دارای لایه های فراوان است (به همین دلیل، این بخش را هزارلا می نامند) که، به صورت برگهایی، از جنس بافت زنده، بر روی هم قرار گرفته اند (شبیه به اوراق کتاب). در هزارلا، آب و دیگر مواد حاصل از هضم در شکمبه جذب می گردند. مواد هضم شده، در حین عبور از این بخش، در بین لایه ها خشک تر و خشک تر می گردد و به بخش های دیگر انتقال می یابد.

Anatomy of the adult digestive tract

شیردان: تنها بخش از معده چهار قسمتی می باشد که، دارای غدد ترشحی است (این بخش همچنین به معده اصلی نیز معروف می باشد). داخل این بخش اسیدکلریدریک و انزیمهای گوارشی که برای شکستن مواد خوراکی لازم است، ترشح می گردد. شیردان از لحاظ عملکرد، می تواند با معده غیر نشخوار کنندگان مقایسه گردد.

روده کوچک: اندازه روده کوچک تقریبا ۲۰ برابر طول بدن حیوان است. این ارگان از سه بخش تشکیل شده است: دودنوم، ژئنوم، و ایلئوم. داخل روده کوچک ترشحات پانکراس، و صفرا که در هضم نقش به سزایی دارند، ترشح می شوند. بسیاری از اعمال هضم، در این قسمت کامل می گردد، و خیلی از مواد مغذی نیز از طریق زوائد انگشت مانند این بخش، جذب میشوند و به داخل خون انتقال می یابند.

سکوم: سکوم، بخش بزرگی در محل اتصال روده های کوچک و بزرگ است، جایی که برخی از فیبر های هضم نشده، ممکن است شکسته شده، و مورد هضم و جذب قرار گیرد. این بخش را در بدن حیوان نمی توان بطور کامل از بخش های بعدی و قبلی تمیز داد.

روده بزرگ: آخرین بخش از دستگاه گوارش گاو، روده بزرگ است که، مواد غیر قابل هضم به این مکان میرسند. در این بخش، برخی اعمال هضمی میکروبی نیز رخ میدهد، اما جذب آب در این بخش از اولین و مهمترین کارهایی است که نسبت به اعمال هضمی انجام می گیرد.

وظیفه دستگاه گوارش

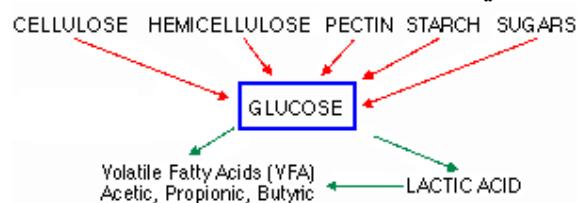
آروغ زدن: مقادیر زیادی گاز، که شامل دی اکسید کربن و متان است در شکمبه تولید می گردد. با تولید ۳۰ - ۵۰ کوآرتز در ساعت، می طلبد که از محیط خارج گردد، و گرنه تولید نفح می نماید. تحت وضعیت نرمال، انبساط حاصل از تولید گاز سبب آروغ زدن و خروج گاز می شود.

نشخوار کردن: هر گاو، ممکن است بیش از ۴۰ - ۳۵ درصد اوقات خود را در روز صرف عمل نشخوار نماید. زمان واقعی صرف شده برای نشخوار، از خیلی کم (موقعی که دانه و یا جیره های خیلی خرد شده تغذیه می کند)، تا چندین ساعت (زماني که علوفه بلند خورانده می شود) تغییر کند. گاوهای بالغ وقتی خوراک مصرف می کنند، زمان کمی را برای جویدن صرف می نمایند. در زمان استراحت، گلوله های غذا دوباره بالا آورده شده و دوباره مورد جویدن قرار می گیرند تا اینکه اندازه آنها کوچک شده و با بزاق مخلوط گرددند. وقتی که مواد خوراکی به صورت ذرات ریز در اختیار حیوان قرار می گیرند، با سرعت بیشتری توسط باکتریهای شکمبه می توانند هضم شوند.

حرکت شکمبه و نگاری: شکمبه همیشه در حال انقباض و حرکت می باشد. در حالت سلامتی، یک گاو دارای حرکات و انقباضات شکمبه ای است، که در هر دقیقه یک یا دو بار تکرار می گردد. این انقباضات باعث مخلوط شدن مواد داخل شکمبه، همینطور اتصال میکروبها به مواد خوراکی جدیدتر، کاهش ته نشینی مواد جامد، و حرکت مواد به خارج از شکمبه می گردد. عدم وجود چنین تحرکاتی و یا کاهش تناوب آنها یکی از راههای شناخت حیوان بیمار می باشد.

تولید بزاق: در هر روز مقدار ۵۰ - ۸۰ کوآرتز بزاق می توانند توسط غدد بزاقی حیوان ساخته و به محتویات شکمبه اضافه گردد. بزاق، مایعی است که محیط مایعی برای جمعیت میکروبی شکمبه، باعث چرخش نیتروژن و مواد معدنی، و خاصیت تامپونی را در شکمبه ایجاد می کند. بزاق خاصیت تامپونی بسیار قوی برای نگهداری خاصیت اسیدی (pH) شکمبه، در محدوده ۶/۲ - ۶/۸ برای بهینه سازی هضم مواد خشبي و مواد خوراکي دارد.

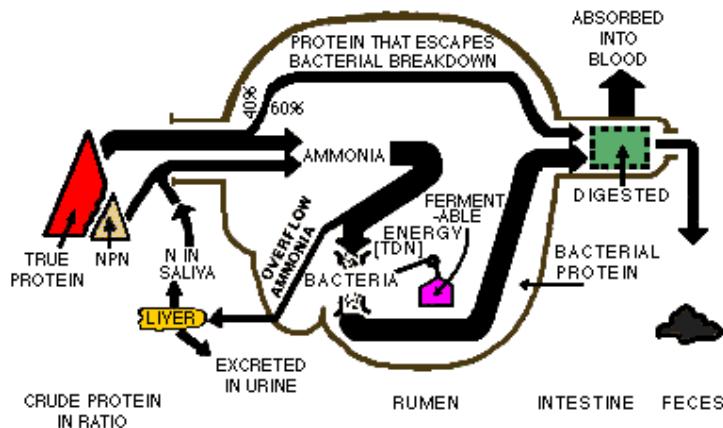
استفراغ کردن: گاوهای بذرگ استفراغ می کنند. خوراکهای بخصوصی باعث ایجاد استفراغ در گاو می گردند. برخی از علوفه رونده در مراعع، معمولاً علوفه هرز، دارای الکالوئیدهایی هستند، که قادرند این مشکل را بوجود آورند. اگر چنین وضعیتی ادامه یافتد از دکتر دامپزشک کمک خواست.

Microbial digestion of feed carbohydrate in the rumen.

هضم خوراکهای انرژی زا در شکمبه: کربو هیدراتهای ساده و پیچیده (فیبر)، توسط میکروباهای شکمبه به اسیدهای چرب فرار تبدیل می‌گردند، که بطور عمدۀ عبارتند از اسید استیک، پروپیونیک و بوتیریک، که در نشخوار کنندگان از منابع عمدۀ تامین انرژی می‌باشند (شکل بالا). زمانی که مقادیر زیادی علوفه به مصرف میرسد، تولید اسید استیک (۶۰ - ۷۰ %)، نسبت به اسید پروپیونیک (۱۵ - ۲۰ %) و اسید بوتیریک (۵ - ۱۵ %) بیشتر می‌شود. ولی وقتی که خوراکها، نسبت بیشتری از دانه را در خود داشته باشند، و یا اینکه از علوفه خیلی خرد شده در جیره استقاده شود، نسبت اسید استیک، می‌تواند تا ۴۰ % کاهش نشان دهد، و از طرف دیگر میزان اسید پروپیونیک تا ۴۰ % افزایش یابد. چنین تغییری در تولید اسیدهای چرب فرار، عموماً با کاهش درصد چربی شیر تولیدی همراه خواهد بود. تقریباً ۳۰ - ۵۰ % از سلولز و همی سلولز، در شکمبه و توسط باکتریهای شکمبه هضم می‌گردد؛ همینطور شست درصد و یا بیشتر، از نشاسته تجزیه می‌گردد، که بستگی به مقدار خوراک و سرعت بلع مواد و نیز عبور آنها از شکمبه نیز دارد. اغلب قندها بطور ۱۰۰ % در شکمبه مورد تجزیه قرار می‌گیرند. اسیدهای چرب فرار تولید شده در شکمبه، از طریق جداره شکمبه جذب خون می‌گردد، و به بافت‌های بدن، مثل بافت پستانی، انتقال یافته و بعنوان منبع انرژی مصرفی برای مصارف نگهداری، رشد، تولید مثل، و تولید شیر به مصرف می‌رسند. گاوها حدود ۵۰ - ۷۰ % انرژی مورد نیاز خود را از طریق اسیدهای چرب فرار تامین می‌نمایند.

استفاده از پروتئین و مواد ازته غیر پروتئینی در شکمبه: برخی از پروتئینهایی که بوسیله گاوها مصرف می‌گردند، در شکمبه مورد تجزیه و هضم، قرار می‌گیرند (شکل زیر). پروتئینی که تحت تاثیر تخمیر در شکمبه قرار می‌گیرد، به آمونیاک، اسیدهای آلی، اسیدهای امینه، و دیگر مواد تبدیل می‌گردد. در حدود ۴۰ - ۷۵ % پروتئین طبیعی موجود در خوراک، در شکمبه مورد تخمیر و هضم قرار می‌گیرد. میزان تاثیر پذیری پروتئین به عوامل زیادی بستگی دارد، که از آن جمله می‌توان به میزان حلالیت پروتئین، مقاومت در برابر شکسته شدن، سرعت عبور خوراک از شکمبه، و دیگر عوامل اشاره داشت. خیلی از میکروباهای شکمبه برای ساخت پروتئین میکروبی و رشد خود نیاز به آمونیاک (حاصل از شکسته شدن پروتئین) دارند. آمونیاک، علاوه بر پروتئین‌ها، توسط منابع NPN همچون اوره، نمکهای آمونیومی، نیتراتها و دیگر ترکیبات می‌تواند تامین گردد. میکروباهای شکمبه، از آمونیاک و اسیدهای آلی در ساخت اسیدهای امینه که در ساخت پروتئینهای میکروبی دخالت دارند استقاده می‌کنند. مقادیر بالای آمونیاک از طریق جداره شکمبه جذب، و به داخل خون انتقال می‌یابد، اما مقادیر کمی از آن، ممکن است به بخش‌های پایین تر دستگاه گوارش انتقال یابد و جذب گردد. آن بخش از پروتئین خوراکها، که از تاثیر تخمیر در شکمبه عبور می‌نمایند، و نیز پروتئین میکروبی که به شیردان و روده کوچک رسیده، مورد هضم و جذب قرار می‌گیرند.

Schematic summary of nitrogen utilization by the ruminant. Source: Satter, 1978. Minnesota Nutrition Conference Proceedings.

ساخت ویتامینها: میکروب‌های شکمبه قادر به ساخت تمامی ویتامینهای گروه ب و ویتامین K می‌باشند. ساخت ویتامینها در شکمبه برای نیازهای رشد و نگهداری کافی می‌باشد. در اغلب موارد، گاوها نیاز به مکملهای ویتامینی B یا K در جیره‌های خورد ندارند. ولی در وضعیت‌های استرس می‌توان نیاسین (B3) و تیامین (B1) را به جیره آنها اضافه نمود.

هضم چربی: بیشتر هضم و جذب چربی در روده کوچک اتفاق می‌افتد. میکروب‌های شکمبه با اضافه نمودن هیدروژن ملکولی به اسیدهای چرب غیر اشباع، آنها را به اسیدهای چرب اشباع تبدیل می‌کند. بنابراین، اسیدهای چرب اشباع، در گاوها بیشتر از حیوانات تک معده ای می‌باشد. تغذیه مقادیر بالایی از اسیدهای چرب غیر اشباع، می‌تواند برای باکتریهای شکمبه مسمومیت ایجاد کند، و باعث کاهش هضم فیبر و نیز کاهش pH شکمبه گردد.

سیستم گوارش گوساله‌ها: در هنگام تولد و طی چند هفته اول زندگی گوساله، شکمبه، نگاری و هزارلا تکامل لازم را بدست نیاورده اند. بر عکس گاوهاي بالغ، گوساله‌ها، دارای شیردادی هستند که از بزرگترین قسمتهای معده حیوان به شمار می‌رود (جدول زیر).

PERCENTAGE RELATIONSHIP OF A CALF'S STOMACH COMPARTMENTS WITH INCREASING AGE

Stomach compartment	Age (weeks)						
	0	4	8	12	16	20-26	34-38
% of total weight							
Rumen-reticulum	38	52	60	64	67	64	64
Omasum	13	12	13	14	18	22	25
Abomasum	49	36	27	22	15	14	11

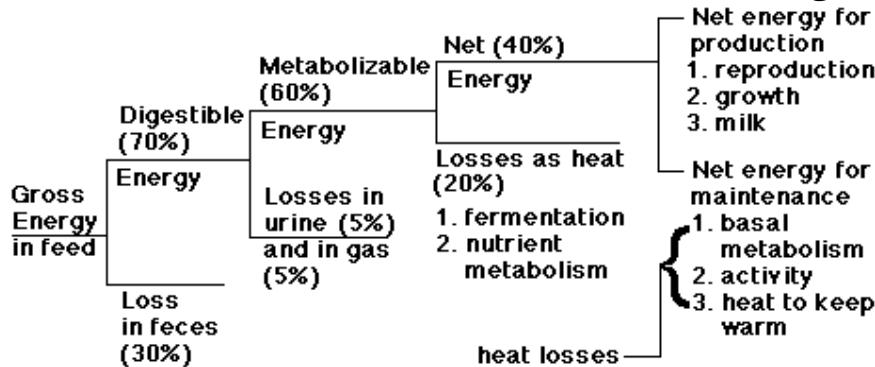
Source: Warner and Flatt. 1965. In R.W. Dougherty, ed. *Physiology of Digestion in the Ruminant*.

در این مرحله از زندگی، شکمبه از لحاظ عملکرد نیز تکامل نیافته، و هضم برخی از غذاها که توسط گاو می تواند انجام گیرد، بوسیله گوساله مورد استفاده قرار نمی گیرد. زمانی که گوساله از غذاهای مایع و بوسیله سطل مصرف می کند، شیر بدون عبور از شکمبه و از طریق کانال مري مستقیماً وارد شیردان می گردد. عمل انعکاسی مربوط به این کانال، در هنگام مصرف، شیر یا جانشین شیر باعث ایجاد یک عضو لوله مانند می گردد، که می تواند از رسیدن این مایعات به شکمبه جلوگیری کند. زمانی که شیر خیلی سریع مصرف می شود، مقداری از شیر می تواند بداخل شکمبه نشست یابد. اگر به مدت طولانی و بطور کامل شیر توسط گوساله مصرف گردد، شکمبه در این حیوان به تکامل نخواهد رسید. وقتی که گوساله شروع به مصرف دانه ها و علوفه می کند، جمعیت میکروبی داخل شکمبه و نگاری افزایش می یابد. مواد حاصل از تخمیر در شکمبه مسئول تکامل شکمبه می باشند. این عمل با یک برنامه خوراکدهی مناسب می تواند در ۳ هفتگی گوساله رخ دهد. اگر دانه ها، با و یا بدون مواد خشبي، در طی هفته هاي اول زندگي گوساله در اختیار حیوان قرار گیرند، شکمبه بزرگتر و سنگین تر خواهد شد، که با تکامل زوائد انگشتی جداره آن نیز همراه خواهد بود، این تکامل باعث شروع

عملکرد شکمبه بصورت عادی، و مانند حیوان بزرگسال در حدود سه ماهگی می گردد.

مواد مغذی خوراک

انرژی: انرژی (شامل کربوهیدراتها در درجه اول و چربیها، اما پروتئین ها نیز می توانند برای تولید انرژی مورد استفاده قرار گیرند) در خوراک می تواند به دو صورت تقسیم گردد، ۱) تلف گردد که در هضم و متابولیسم بکار می رود، و ۲) برای استفاده در مصارف نگهداری و تولید بکار رود. در شکل زیر، تقسیم بنده انرژی نشان داده شده است.

Partitioning of ration (60 percent alfalfa and 40 percent corn) energy and losses in a lactating cow.

انرژی خام بر می گردد به کل انرژی موجود در خوراکها، که توسط اکسیداسیون (سوختن) مواد خوراکی و سنجش مقدار حرارت تولید شده تعیین می شود. ارزش انرژی زایی خوراک ها بر حسب واحد کالری بیان می شود. برخی از مواد خوراکی، از نظر انرژی خام یکسان هستند، ولی در ارزش خوراکی، به دلیل تفاوت های موجود در قابلیت هضم آنها، تفاوت دارند. انرژی قابل هضم، از کم کردن انرژی به هدر رفته توسط مدفوع، از انرژی خام به دست می آید. این هدر رفتن، برای خوراکهای با فیبر بالا، نسبت به غذاهای با فیبر کمتر، بیشتر است. از دیگر راههای هدر رفتن انرژی می توان به ادرار و گازهای حاصل از تخمیر در شکمبه اشاره داشت. در شکمبه، مقدار زیادی متان تولید می گردد، این گاز باعث هدر رفتن بخش زیادی از انرژی می شود، چرا که حیوان نمی تواند از آن استفاده نماید، و فقط با آروغ زدن آن را خارج می کند. با افزایش این بخش ها به بخش هدر رفته انرژی توسط مدفوع، باعیانده انرژی، بنام انرژی متابولیسمی نامیده می شود. در حین هضم و جذب خوراکها در دستگاه گوارش، مقادیری انرژی، به صورت حرارت تولید می گردد. این حرارت به جز در هوای سرد، برای حیوان حکم تلف شدن انرژی را خواهد داشت. انرژی باقیمانده (کم کردن انرژی حرارتی تولید شده از انرژی متابولیسمی)، انرژی خالص و یا ویژه به دست می آید که برای مصارف حقیقی حیوان در خصوص نگهداری و تولید مورد استفاده قرار می گیرد. در جداول مربوط به نیازهای حیوان برای نگهداری و رشد، انرژی خالص

برای نگهداری، و انرژی خالص برای افزایش وزن نیز اشاره شده است. ارزش این انرژی ها متفاوت است، چرا که، انرژی مورد استفاده برای مصارف نگهداری، با راندمان بیشتری نسبت به نیاز های مربوط به رشد، در گاو صورت می پذیرد. راندمان استفاده از انرژی برای گاوها، در مصارف نگهداری و تولید شیر، دارای مقادیر یکسان می باشد. بنابراین، یک انرژی خالص برای این دو عملکرد می توان در نظر گرفت. روش دیگر توضیح محتوای انرژی در خوراکها، یا انرژی مورد نیاز حیوان، مقدار یا درصد کل مواد مغذی قابل هضم (TDN) می باشد. TDN را می توان با انرژی خالص استفاده می شد، و ارزشهای بیشتری را بدست طولانی تری نسبت به انرژی خالص استفاده می کند. از این روش در رابطه با خوراکهای در دسترس از آن داریم. مقدار عددی TDN را می توان به صورت فرمول زیر به دست آورد.

$$\begin{aligned} \text{TDN} &= \text{Digestible nitrogen-free extract (carbohydrate)} \\ &+ \text{digestible crude fiber} \\ &+ \text{digestible protein} \\ &+ (\text{digestible ether extract} \times 2.25) \end{aligned}$$

در اینجا ما از هر دو مقدار NE و TDN استفاده می کنیم. انرژی خالص شیردهی را میتوان بوسیله محاسبه، از TDN بدست آورد :

$$\text{NE}_L (\text{Mcal/lb DM}) = (\text{TDN}, \% \text{ of DM} \times 0.01114) - 0.054$$

کربوهیدراتها: برای گاوهای شیرده، مهمترین منبع تامین کننده انرژی کربوهیدراتها هستند. بین ۵۰-۸۰ درصد از ماده خشک علوفه و دانه ها را کربوهیدراتها تشکیل می دهند. سه دسته اصلی از کربوهیدراتها وجود دارند، که عبارتند از: ۱) قندهای ساده (گلوکز)، ۲) کربوهیدراتهای ذخیره ای (نشاسته)، ۳) کربوهیدراتهای ساختمانی یا فیبر (سلولز و همی سلولز). قندها در سلولهای در حال رشد گیاهی و خوراکهایی همچون ملاسها یافت می شوند. نشاسته ترکیب اصلی دانه ها را تشکیل می دهد. سلولز و همی سلولز، از مولکولهای قندی ساخته شده اند، مانند نشاسته، ولی روش اتصال اجزاء قندی در آنها متفاوت است. سلولز و همی سلولز که بخش فیبری گیاهان را تشکیل می دهند، به گیاه استحکام و ساختمانی نسبتاً محکم می دهند. حیوانات تک معده ای، همچون خوک و طیور، نمی توانند فیبر را خوب هضم نمایند. نشخوارکنندگان بالغ، قادرند، فیبر را مورد هضم قرار دهند، چرا که جمعیت میکروبی موجود در شکمبه آنها، فیبر را به بخشهای سازنده خود می شکند. یکی دیگر از بخشهای گیاه لیگنین می باشد، که در اصل کربوهیدرات نیست. این ترکیب، بسیار غیر قابل هضم می باشد. زمانی که مقدار زیادی لیگنین در گیاه موجود باشد (در مواد خشبي بالغ)، از قابلیت هضم گیاه بشدت کاسته می شود. سه روش برای اندازه گیره مقدار فیبر در خوراکها وجود دارد. فیبر خام (CF)، از قدیمی ترین روشها می باشد و بخش باقیمانده حاصل از جوشاندن غذا در محلولهای اسیدی و فلایی و مقاومت آن در برابر این واکنشها

است. فیبر خام مقدار واقعی فیبر یا دیواره سلولی در خوراک را نشان نمی دهد، چرا که بیشتر لیگنین و همی سلولز در طی آنالیز از دست می روند. حتی سلولز در بخش فیبر خام باقی نمی ماند. در بسیاری از آزمایشگاهها، فیبر خام گزارش نمی گردد، ولی برای برچسب مربوط به خوراکهای خریداری شده نیاز است. الیاف نامحلول در محلول پاک کننده اسیدی (ADF)، محتوای سلولز، لیگنین، ترکیبات نیتروژنی لیگنینی شده (پروتئین تخریب شده بوسیله حرارت)، و خاکستر نامحلول می باشد. ADF نشان دهنده کل فیبر خوراک نیست، به دلیل اینکه در آن مقدار همی سلولز لحاظ نشده. ADF روشی سریع برای اندازه گیری فیبر می باشد، و اغلب جایگزین فیبر خام می گردد. معادلاتی که در آنها قابلیت هضم یا انرژی خوراکها را می توان پیشگویی نمود، معمولاً بر اساس ADF هستند، و یا از آن بعنوان بخش مهمی در این مسئله استفاده می شود. الیاف نامحلول در محلول پاک کننده خنثی (NDF)، شامل ADF و همی سلولز است، و اغلب بنام دیواره سلولی نامیده می شود. چون NDF نشان دهنده کل فیبر در خوراک می باشد، ارتباط زیادی با مصرف، نشخوار، و کل زمان صرف شده برای جویدن دارد. از این عامل، برای اندازه گیری فیبر موثر، جهت فرموله نمودن جیره ها استفاده می شود. در خصوص علوفه ای که در هنگام برداشت بصورت خرد شده، جمع آوری و نگهداری می شود، کوچک نمودن قطعات بیش از حد، می تواند روی فعالیتهای مربوط به جوش، اثر مخرب داشته باشد. غلاتی که برای سیلو شدن مورد استفاده قرار می گیرند، باید، حداقل سه هشتم اینچ طول داشته باشند ؟ در این صورت بطور تئوری، حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد قطعات (بر اساس وزن) بیش از دو اینچ طول خواهند داشت. خرد کردن تا اندازه یک چهارم اینچ، تولید قطعات بیش از دو اینچ را به میزان ۱۰٪ تضمین خواهد کرد. بدین ترتیب ذرت سیلویی باید به میزان یک چهارم تا سه هشتم اینچ خرد گردد. جیره هایی که بر اساس سیلاژ یک چهارم اینچ، تنظیم شده اند باید ۵ پوند علوفه خشک با ساقه های بلند داشته باشند، تا بتوانند، میزان فیبر موثر را برای حیوان تامین نمایند. برای اینکه یک گاو هلتین، بتواند درصد چربی شیر خود را بالای $\frac{3}{5}$ درصد نگهدارد، باید روزانه ۱۱ - ۱۲ ساعت نشخوار داشته باشد، و یا اینکه به ازای هر پوند از ماده خشکی که دریافت می نماید ۱۴ دقیقه نشخوار کند. با استفاده از برخی مواد که در زمرة ضایعات کارخانجات قرار می گیرند و دارای فیبر بالای نیزی می باشند، می توان NDF مورد نیاز حیوان را در جیره تامین نمود. پنبه دانه کامل، بهترین ماده خوراکی برای جانشین نمودن NDF مورد نیاز در جیره گاوهای شیرده می باشد.

نشاسته، قند، و پکتین از بخشهای کربوهیدراتی می باشند که دارای قابلیت هضم بالایی بوده و در خوراکها بنام بخش غیر ساختمانی کربوهیدراتها نامگذاری شده اند (NFC). برای برآورد میزان NFC می توان، بخشهای مربوط به EE، Cp یا چربی، و خاکستر را با هم جمع، و از ۱۰۰ کم کرد، باقیمانده، میزان NFC خوراک را نشان خواهد داد.

$$(NFC\% = 100 - [\%NDF + \%CP + \%fat + \%ash])$$

واژه کربوهیدراتهای غیر ساختمانی، اغلب با NFC قابل تعویض است، ولی در تعیین مقدار آن، ممکن است کمی اختلاف با NFC بوجود آید. رسم بر این است که میزان کربوهیدراتهای موجود در جیره گاوهای شیرده، با در نظر گرفتن میزان کربوهیدراتهای ساختمانی ADF و یا NDF تعیین می گردد. بهر حال برای رسیدن به رشد میکروبی بهینه، در شکمبه نیاز به مقادیر مناسبی از NFC به همراه پروتئین قابل تجزیه در شکمبه، در جیره ها می باشد. مقادیر نامناسب از NFC در جیره باعث کاهش رشد میکروبی و هضم خوراک در شکمبه می شود، بیش از حد بودن NFC در جیره، باعث ایجاد اسیدوز، و یا کاهش درصد چربی شیر می گردد.

چربی: انرژی موجود در چربی حدود ۲/۲۵ برابر انرژی موجود در کربوهیدرات می باشد. جیره هایی که برای گوساله ها اختصاص داده می شود، دارای مقادیر زیادی شیر یا جانشین شیر می باشند، که حاوی ۱۰ - ۳۵٪ چربی بر اساس ماده خشک مصرفی می باشد. چربی را می توان در جیره گاوهای بزرگتر نیز بکار برد، این کار برای بالا بردن غلظت انرژی در جیره، و نیز کاهش گرد و خاک خوراک انجام می گیرد. در جیره ها بطور معمول بیش از ۴ درصد چربی بر اساس ماده خشک بکار نمی رود. کل چربی و روغن در جیره، باید کمتر از ۷٪ ماده خشک جیره برای گاوهای شیرده شود. اگر میزان چربی در جیره بالا رود، می تواند باعث کاهش خوراک مصرفی، کاهش درصد چربی و پروتئین شیر، و نیز اسهال گردد. از منابع معمولی چربی، می توان به دانه کامل پنبه، دانه سویا، دانه آفتابگردان، پیله، و دیگر تولیدات دارای چربی که در شکمبه باقی می مانند اشاره داشت. خصوصیتی که برای منابع چربی مهم است، نوع اسیدهای چرب آن می باشد، که می تواند میزان قابلیت هضم آن را بعد از شکمبه و نیز میزان ماندگاری آن را در شکمبه تعیین نماید (جدول زیر). چربی موجود در جیره ها از اسیدهای چرب یا تری گلیسریدها (سه اسید چرب که به یک گلیسرول اتصال دارند) تشکیل شده اند. روغن ها در دانه های روغنی یافت می شوند، و چربیها در چربی حیوانی موجودند. باکتریهای شکمبه می توانند تری گلیسریدها را مورد هیدرولیز قرار داده، و به اسیدهای چرب، و گلیسرول تبدیل نمایند. اسیدهای چربی که در خوراکها، و بخصوص چربیهای حیوانی یافت می شوند، یا اشباع شده هستند یا غیر اشباع، که از زنجبیره های کربنی دارای ۱۸ - ۱۴ کربن تشکیل شده اند. اسیدهای چرب اشباع (میریستیک C14:0، پالمیتیک C16:0 و استئاریک C18:0) در درجه حرارت اتاق بصورت جامد می باشند، و با واژه سخت نیز نامیده می شوند. پیله، بعنوان یک چربی اشباع مطرح می شود، که در حدود ۵۰٪ از اسیدهای چرب آن غیر اشباع می باشند. اسیدهای چرب غیر اشباع (پالمیتیک C16:1، الئیک C18:1، لینولئیک C18:2 و لینولنیک C18:3) در درجه حرارت های

معمولی بصورت مایع ظهور می نمایند؛ در ترکیب این چربیها، هر چه میزان اسیدهای چرب غیر اشباع، از درصد بیشتری برخوردار باشد، میزان مایع بودن آنها در درجه حرارت یکسان بیشتر خواهد بود. دانه کامل پنبه و دانه سویا بترتیب ۷۱ و ۸۵٪ اسیدهای چرب آنها غیر اشباع می باشد. دانه هایی که به صورت دانه کامل مصرف می شوند، دارای کپسول و پوششی، می باشند که می تواند عمل هضم را طولانی تر نماید که خود باعث کاهش سرعت تجزیه چربی در شکمبه شده، و میزان اسیدهای چرب اشباع، و غیر اشباعی را که در اختیار باکتریهای شکمبه قرار می دهد، از یکنواختی بیشتری برخوردار نماید. اسیدهای چرب غیر اشباع، نسبت به اشباع، بیشتر در تخمیر شکمبه ای دخالت می نمایند. اسیدهای چرب محافظت شده، و یا چربیهایی که در شکمبه رسوب می کنند و بصورت تجاری ساخته شده اند روی تخمیر شکمبه ای تاثیری ندارند.

FATTY ACID PROFILES OF COMMON FAT SOURCES

Fatty acid	Profile	Choice				
		white Tallow	Yellow grease	Poultry fat	Soybean oil	
% of fatty acids						
Myristic	C14:0	3.1	1.5	1.3	1.1	0.0
Palmitic	C16:0	25.8	23.5	17.6	23.8	11.5
Palmitoleic	C16:1	4.3	3.4	2.3	9.6	0.0
Stearic	C18:0	20.4	12.0	10.2	4.7	4.0
Oleic	C18:1	39.1	44.3	45.9	42.9	24.5
Linoleic	C18:2	2.3	10.7	20.3	16.8	53.0
Linolenic	C18:3	1.3	3.1	0.9	0.9	7.0
Total unsaturated	%	49.0	62.2	69.9	70.4	84.5
Total saturated	%	51.0	37.8	30.1	29.6	15.5
Ratio unsat/sat		1:1	1.6:1	2.4:1	2.4:1	5.4:1

Source: National Renderers Association (1992)

پروتئین:

پروتئین برای نگهداری، رشد و تولید شیر مورد نیاز می باشد. نیاز گاو های شیری به پروتئین، مربوط به نیاز آنها به اسیدهای امینه است که توسط باکتریهای حیوان مصرف می گردد. اسیدهای امینه مورد نیاز حیوان توسط باکتریهای شکمبه، که به شیردان و روده کوچک رسیده اند، و نیز پروتئین خوراکی که از هضم و تجزیه در شکمبه سالم گذشته است، تامین می گردد. پروتئین مورد نیاز حیوان را در نشریات بصورت پروتئین خام (Cp)، بصورت مقدار و یا درصدی از ماده خشک جیره بیان می کنند. پروتئین خام را از ضرب مقدار ازت خوراک، در عامل ۶/۲۵ (پروتئین خوراک، بطور میانگین ۱۶٪ ازت دارد) بدست می آورند. ترکیبات ازتی غیر پروتئینی، همچون اوره یا نمکهای آمونیومی، نیز طبق این تعریق ارزش پروتئینی بصورت پروتئین خام خواهند داشت، اما بطور مستقیم ذخیره اسیدامینه ای ندارند. میکروارگانیزمهاي موجود در شکمبه، با تبدیل ازت، از این منابع (NPN)، برای ساخت اسیدهای امینه خود استفاده می کنند. هضم پروتئین میکروبی در روده کوچک، باعث ازاد سازی اسیدهای امینه برای جذب، و مورد استفاده قرار گرفتن، به همان صورتی که اسیدهای امینه خوراک مورد استفاده قرار می گیرند، می شود. تقریباً ۶۰٪ از پروتئین خام موجود در جیره های معمولی گاو های شیری، توسط باکتریهای شکمبه به آمونیاک شکسته می شوند. میکروبهاي شکمبه، در صورتی که مقدار مناسبی از آمونیاک را در محیط خود داشته باشند قادر خواهند بود آن را به پروتئین میکروبی تبدیل نمایند. میکروارگانیزمها، برای رشد، و ساخت اسیدهای امینه مورد نیاز خود علاوه بر آمونیاک بعنوان منبع ازته، به انرژی قابل تحریر نیز نیازمند می باشند. در صورتی که میزان آمونیاک از حد معقول بالاتر رود، آمونیاک اضافی، به داخل خون جذب، و وارد چرخه گردنش خون می گردد، یا اینکه توسط ادرار و بصورت اوره از بدن دفع می شود. تمامی منابع پروتئینی به یک مقدار در شکمبه مورد تجزیه قرار نمی گیرند.

با سه واژه می توان سرنوشت پروتئین جیره را در شکمبه بیان نمود. پروتئین مصرفی قابل تجزیه در شکمبه (DIP)، آن بخش از پروتئین خوراک است، که در شکمبه و توسط باکتریهای شکمبه شکسته شده، و آمونیاک و یا اسیدهای امینه را تولید می نماید. پروتئین مصرفی قابل حل (SIP)، بخشی از پروتئین قابل تجزیه در شکمبه DIP است که بسرعت در شکمبه تجزیه می شود. عموماً میزان SIP نیمی از DIP است. پروتئین مصرفی غیر قابل تجزیه در شکمبه (UIP) که بخشی از پروتئین است، که بوسیله باکتریهای شکمبه مورد تجزیه قرار نمی گیرد و دست نخورده از شکمبه عبور می کند. واژه های دیگری در این رابطه تعریف شده اند که می توان به پروتئین عبوری اشاره داشت. میزان و ارزش هر یک از این موارد که درباره پروتئین گفته شد، در مقایسه با ماده خشک جیره (مثلاً، یک خوراک ممکن است دارای ۱۷٪ پروتئین خام و ۶/۸٪ UIP در ماده خشک داشته باشد)، یا درصدی از پروتئین خام (مثلاً ۴۰٪ UIP که با تقسیم ۶/۸ بر ۱۷ مقدار پروتئین خام UIP و DIP بdst می آید)، سنجیده می شود. از جمع UIP و DIP مقدار پروتئین خام خوراک

به دست می آید. جیره بهینه برای گاوهای شیرده، جیره ای است که، ۱) ازت مورد نیاز برای میکروارگانیزمهای شکمبه برای ساخت حداکثر پروتئین میکروبی را تامین نماید، ۲) اجازه دهد، مقادیر بالایی از پروتئین، با کیفیت بالا، از شکمبه بدون تغییر عبور نموده، و به هضم در روده کوچک برسد. پروتئین ساخته شده توسط میکروارگانیزمهای شکمبه، بسته به مصرف خوراک، قابلیت هضم ماده آلی، نوع خوراک، میزان پروتئین، و سیستم خوراک دهی تغییر می کند. از آنجایی که حداکثر ۵/۴ پوند پروتئین میکروبی در روز و در شکمبه ساخته می شود، بدین ترتیب باید بقیه پروتئین مورد نیاز حیوان از منابع UIP تامین گردد. گوساله های جوان، تیسه های با رشد سریع، و گاوهای پر تولید، ممکن است نیاز به منابع UIP بیش از سایر گاوها داشته باشند، تا اینکه اسیدامینه مورد نیاز آنها را بتواند تامین نمود. گلوتن دانه ذرت، و یا سویای حرارت دیده، مثالهایی از منابع خوراکی دارای UIP هستند که می توانند جانشینی مناسب برای تامین مقادیر بالایی از پروتئین با کیفیت بالا، در روده کوچک باشند. پروتئین اضافه بر نیاز حیوان، بعنوان منبعی از انرژی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ویتامینها

ویتامینها، ترکیبات آلی هستند که در مقادیر بسیار کم مورد نیاز حیوان می باشند. این مواد، به مقداری که پروتئین و انرژی مصرف می شوند، مصرف نخواهند شد، ولی عمل آنها در واکنشهای شیمیایی بدن به اندازه دیگر مواد مغذی مهم است. اگر کمبود ویتامین رخ دهد، علائم معینی ظاهر خواهد شد، و افزایش نیز می یابد، مگر اینکه این کمبود رفع شود. ویتامینها را می توان در دو گروه عمده تقسیم بندي نمود: ۱) ویتامینهای محلول در آب و ۲) ویتامینهای محلول در چربی. ویتامینهای محلول در آب شامل گروه ویتامینهای B، تیامین یا B1، ریوفلاوین یا B2، نیاسین، اسید پنتوتئیک، پریدوکسین یا B6، بیوتین و اسیدفولیک می باشد. کولین اغلب جزء گروه B طبقه بندی می گردد. تحقیقات نشان داده اند که، تحت شرایط معمولی، ویتامینهای گروه B به میزان مناسب در شکمبه ساخته شده، و نیاز حیوان تامین می شود. مکملهای ویتامین B در موقع بیماری، دوره های استرسی، یا در حیوانات بسیار جوان نیاز می باشد. در گاوهای پر تولید اضافه نمودن ۶ گرم نیاسین، از ۲ هفته مانده به زایمان، تا ۸-۱۲ هفته پس از زایمان، می تواند از مبتلا شدن حیوان به کتوز، و به حداقل رساندن تشکیل کبد چرب، جلوگیری کند. از ویتامینهای محلول در آب می توان، به ویتامین C (اسید اسکوربیک) نیز اشاره نمود که برای گاوهای شیری نیاز نیست، زیرا آنها قادرند در بافت‌های خود آن را بسازند.

از ویتامین های محلول در چربی می توان به موارد ذیل اشاره نمود. ویتامین A یا پیش ساز آن کاروتن، برای بینایی مطلوب، و جلوگیری از مشکلات تولید مثلی، و اختلالات تنفسی لازم می باشد. کاروتن در علوفه سبز و ذرت زرد یافت می شود. فرمهای ساخته شده به صورت مصنوعی این ویتامین، نیز در

دسترس هستند. یک میلی گرم از بتا کاروتون، می تواند معادل ۴۰۰ واحد بین المللی از ویتامین A محسوب گردد.

ویتامین D، یا ویتامین نور خورشید، برای رشد استخوانهای و تکامل و جذب و متابولیسم، کلسیم و فسفر مورد نیاز است. مکمل ویتامین D زمانی که حیوان محدودیت مکانی دارد، و نمی تواند بطور مستقیم در مقابل نور خورشید قرار گیرد، و از علوفه سیلو شده و دانه ها، به مقدار زیاد مصرف می کند، می توان استفاده نمود. منابع حیوانی ویتامین D (بنام D3)، و منابع گیاهی این ویتامین (D2)، معادل بیولوژیکی ویتامین D در تغذیه گاو های شیری می باشند.

ویتامین E، یک آنتی اکسیدان طبیعی محسوب می گردد، که باعث کاهش موارد بد مزه شدن شیر (۱۰۰۰ واحد بین المللی به ازای هر گاو در هر روز)، پیشگیری از عضله سفید در گوساله ها، کاهش سختی و مدت ورم پستان تحت بالینی، بهبود کارآیی تولید مثلی، و تحریک سیستم ایمنی می گردد. یک میلی گرم از الfa توکوفروول معادل یک واحد بین المللی ویتامین E است.

ویتامین K، بطور معمول به مقدار مناسب در شکمبه و روده ساخته شده، و نیازهای حیوان را تامین می نماید. خونریزی مربوط به تغذیه شبدر شیرین آلوه به کپک، در ارتباط با وظیفه ویتامین K می باشد.

ویتامینها معمولاً، به صورت مکمل در جیره ها مصرف می گردند، اما در فرمهای قابل تزریق نیز یافت می شود. توصیه ها برای حداقل و حداقل ویتامین در جیره برای گاو های شیرده در جداول ضمیمه ۱۴-۱ و ۱۵-۱ آورده شده است.

مواد معدنی

مواد معدنی، هم وظیفه ساختمانی دارند، و هم تنظیم کننده می باشند. برای تشکیل دندانها و استخوانها، فعالیت هورمونها، اثر بخشی آنزیمهای، و تعادل آب، مورد نیاز می باشند. آنها بخش ساختمانی هورمونها (ید در تیروکسین)، و هموگلوبین (آهن) را تشکیل می دهند. مواد معدنی که در جیره گاو های شیرده به مقدار زیاد مورد نیاز هستند (مواد معدنی پر نیاز)، شامل : کلسیم، فسفر، منیزیم، سدیم، کلر، گوگرد، و پتاسیم می باشند. سدیم و کلر، معمولاً بوسیله نمک برای حیوان تامین می شوند. مواد معدنی که با مقادیر بسیار کم مورد نیاز می باشند (مواد معدنی کم نیاز یا کمیاب)، شامل: آهن، مس، منگنز، روی، ید، کبالت، و سلنیم هستند. مواد معدنی دیگری نیز وجود دارند که به مقادیر بسیار کم مورد نیاز می باشند، که شامل مولیبdenیوم و فلئور هستند. جدول زیر فهرست عملکرد، علائم کمبود، و منابع خوراکی این مواد معدنی را آورده است.

SUMMARIZATION OF MINERALS IN DAIRY RATIONS

Mineral	Function(s)	Deficiency symptoms and associated problems	Feed sources for dairy cattle
Calcium (Ca)	Bone and teeth formation; blood clotting; muscle contraction. .12% in whole milk.	Rickets; slow growth and poor bone development; easily fractured bones; reduced milk yield; milk fever is a disturbance of normal calcium metabolism.	Alfalfa and other legumes; ground limestone; dicalcium phosphate; steamed bone meal
Phosphorus (P)	Bone and teeth formation; P is involved in energy metabolism, part of DNA and RNA. .09% in milk.	Fragile bones; poor growth; low blood P (less than 4-6 mg/100 ml); depraved appetite (chewing of wood, hair and bones); poor reproductive performance.	Monosodium, monoammonium and dicalcium phosphates; steamed bone meal; cereal grains; grain byproducts; oil seed meals.

Sodium (Na)	Acid-base balance; muscle contraction; nerve transmission.	Craving for salt; reduced appetite; if very severe: incoordination, weakness, shivering, and death.	Common salt and buffer products.
Chlorine (Cl)	Acid-base balance; maintenance of osmotic pressure; manufacture of hydrochloric acid in abomasum.	Craving for salt; reduced appetite.	Common salt and commercial supplements.
Magnesium (Mg)	Enzyme activator; found in skeletal tissue and bone.	Irritability; tetany; increased excitability.	Magnesium oxide; forages and mineral supplements.
Sulfur (S)	Rumen microbial protein synthesis, especially when nonprotein nitrogen is fed; found in cartilage, tendons, and	Slow growth; reduced milk production; reduced feed efficiency.	Elemental sulfur; sodium and potassium sulfates; protein supplements; legume forages.

	amino acids.		
Potassium (K)	Maintenance of electrolyte balance; enzyme activator; muscle function; nerve function.	Decrease in feed intake; loss of hair glossiness; lower blood and milk potassium.	Legume forages; potassium chloride; potassium sulfate.
Iodine (I)	Synthesis of thyroxine (hormone).	Big neck in calves; goitrogenic substances may cause deficiency.	Iodized salt, trace mineralized salt and EDDI (ethylene diamine dihydroiodide).
Iron (Fe)	Part of hemoglobin; part of many enzyme systems.	Nutritional anemia.	Forages; grains; trace mineralized salt and commercial supplements.
Copper (Cu)	Needed for manufacture of hemoglobin; coenzyme.	Severe diarrhea; abnormal appetite; poor growth; coarse, bleached or graying hair coat; osteomalacia.	Trace mineralized salt and commercial supplements.
Cobalt (Co)	Part of	Failure of	Trace

	vitamin B12; needed or growth of rumen micro-organisms.	appetite; anemia; decreased milk production; rough hair coat.	mineralized salt and commercial supplements.
Manganese (Mn)	Growth; bone formation; enzyme activator.	Delayed or decreased signs of estrus; poor conception.	Trace mineralized salt and commercial supplements.
Zinc (Zn)	Enzyme activator; wound healing.	Decreased weight gains; lowered feed efficiency; skin problems; slow healing wounds; listlessness.	Forages; trace mineralized salt, commercial supplements, and zinc methionine.
Fluorine (F)	Not known if it is essential for ruminants; has been shown to be essential for laboratory animals.	Maximum safe level is 30 ppm. Severe reduction in feed intake; stiffness in legs; enlarged bones. A problem with high fluorine phosphates.	Rock phosphate mineral.
Selenium (Se)	Functions with certain enzymes; associated	White muscle disease in calves; retained	Oil meals; alfalfa; wheat; oats; corn (amount varies

	with vitamin E; maintains the immune system to combat disease.	placenta; improve reproductive performance; lessen subclinical mastitis.	with content in soil); commercial supplements.
Molybdenum (Mo)	Part of the enzyme, xanthine oxidase.	Loss of weight; emaciation; diarrhea.	Widely distributed in feeds; deficiency is rarely a problem.

جداول آ-۹، آ-۱۰ و آ-۱۱ مقادیر کلسیم و فسفر را در برخی از خوراکها آورده است. جدول آ-۱۲ ترکیب مکملهای کلسیم و فسفر را نشان میدهد. جدول آ-۱۳ ترکیب مواد معدنی پر نیاز را در خوراکهای معمولی و مکملهای مواد معدنی داده است. در جداول آ-۱۴ و آ-۱۵ توصیه های مربوط به حداقل و حداقل سطوح مربوط به مواد معدنی در جیره های گاو های شیری و تلیسه ها درج شده است. سدیم، پتاسیم، کلر و گوگرد یونهای قوی می باشند که، اثرات معنی داری را روی تعادل اسید و باز در بدن دارند. زمانی که کاتیونها (مواد معدنی با بار مثبت)، بیش از آنیونها (مواد معدنی با بار منفی)، باشند، pH محلول قلیایی خواهد شد (بالای ۷)، و زمانی که آنیونها، بیش از کاتیونها باشند، محلول خاصیت اسیدی (pH کمتر از ۷) خواهد یافت. اختلاف آنیون - کاتیونی جیره (DCAD)، اختلاف بین کاتیونها و آنیونهای مهم جیره بر حسب میلی اکی والان (meq) است. این اختلاف (DCAD)، را می توان به صورت زیر حساب نمود، زمانی که مقدار سدیم، پتاسیم، کلر و گوگرد (براساس ماده خشک) در جیره معلوم باشد:

$$\text{DCAD, meq/100 grams of DM} = \frac{[(\% \text{Na}/.023) + (\% \text{K}/.039)]}{[(\% \text{Cl}/.0355) + (\% \text{S}/.016)]} -$$

تغذیه جیره هایی با اختلاف آنیون و کاتیونی منفی (جیره آنیونیک)، در اواخر آبستنی می تواند باعث کاهش مشکلات مربوط به تب شیر حاصل از تغییر در متابولیزم کلسیم گردد. گاو های شیرده، نیاز به جیره هایی با کاتیون بالا برای ذخیره کردن مجدد موادی دارند که از طریق شیر از بدن خارج می گردند. مکملهای مواد معدنی به صورت تجاری در اختیار گاوداران می باشد. زمانی که

یک مکمل انتخاب می شود، ماده یا مواد معدنی که تامین می کند، باید در هنگام جیره نویسی مد نظر قرار گیرد. در هنگام انتخاب یک مکمل، باید به این مسئله توجه نمود که، مکمل انتخابی، بتواند بطور صحیح نیازهای حیوان را تامین نماید. در این بین، قیمت واحد ماده معدنی تامین شده از سوی مکمل نیز مهم است. این قیمت را، می توانید از تقسیم قیمت مکمل (به ازای ۱۰۰ پوند یا تن)، به مقدار پوند از ماده معدنی موجود در مکمل بدست می آید. نمکهای مواد معدنی کمیاب، بطور عمد بعنوان منابع این مواد به شمار می آیند. مقدار مناسب مواد معدنی کمیاب در نمک، که بتواند نیازهای یک حیوان را تامین نماید، بسته به مقدار ماده معدنی کمیاب در نمک، و سطح تولید حیوان تغییر خواهد کرد. نمک مواد معدنی کمیاب، دارای مقادیر قابل ارزیابی منیزیم، گوگرد و پتاسیم نمی باشد. در اکثر جیره ها، این مواد در مقادیر مناسب وجود دارند، و نیاز به داشتن مکمل نیست. ولی اگر زمانی این مواد کمبود داشته، و در جیره نیاز به داشتن مکمل هایی در این خصوص باشد، مکملهای مناسبی وجود دارند که می توان استفاده نمود. اکسید منیزیم، منبع عنصر منیزیم است. گوگرد را نیز می توان به صورت خالص، و به صورت عنصر گوگرد، سولفات سدیم، سولفات منیزیم، یا سولفات پتاسیم در جیره بکار برد. پتاسیم در نمکهای پتاسیمی، همچون کلرید پتاسیم، یا سولفات پتاسیم، یافت می شود. از مصرف بیش از حد مواد معدنی باید اجتناب نمود، به دلیل اینکه این مواد، اثرات متقابلي بر روی یکديگر داشته، و امكان ايجاد مسموميت نيز بالاست. بطور مثال، مقدار مس مورد نیاز، بسيار کم است، و مصرف مقادير بالاي آن می تواند، مسموميت ايجاد نماید. سرب از موادي است که می تواند ايجاد مسموميت کند، که در جايگاهها، و يا بكسهایي که بوسيله رنگهایي بر اساس سرب، رنگ آميزي شده باشند، اين مسئله اتفاق خواهد افتاد. بدین ترتيب، از رنگ کردن مكانها، و يا وسائلی که گاو به نوعی امكان جويدن آنها را خواهد داشت، باید اجتناب نمود.

آب

آب، از جمله مواد مغذي می باشد که گاوهاي شيري به مقادير بالايي نياز دارند. مقدار آب مورد نياز (گالن در روز)، برای رشد، نگهداري، آبستني، و توليد شير در جدول زير به صورت تخميني آورده شده است.

WATER INTAKE FOR DAIRY CATTLE

		Temperature (F)			
Weight (lb)	Milk (lb)	40° and below	60°	80°	
		gallons/day			
Heifers					
200	—	2.0	2.5	3.3	
400	—	3.7	4.6	6.1	
800	—	6.3	7.9	10.6	
1200 ^a	—	8.7	10.8	14.5	
Dry cows ^a					
1400	—	9.7	12.0	16.2	
1600	—	10.4	12.8	17.3	
Lactating cows ^b					
1400	20	12.0	14.5	17.9	
	60	22.0	26.1	24.7	
	80	27.0	31.9	38.7	
	100	32.0	37.7	45.7	
^a Maintenance and milk production.					
^b Maintenance and pregnancy.					

معادله ای نیز وجود دارد که، می توان بوسیله آن، مقدار آب مورد نیاز گاو های شیری را تخمین زد:

$$\begin{aligned} \text{Water intake} &= 4.22 \\ (\text{gal/day}) &+ (0.19 \times \text{DM intake}) \\ &+ (0.108 \times \text{pounds of milk}) \\ &+ (0.374 \times \text{ounces of sodium}) \\ &+ (0.06 \times \text{minimum daily temperature in F}) \end{aligned}$$

برای گاو های شیری همیشه، باید آب تازه در دسترس باشد. مخازنی از آب که حاوی باکتری، یا مقادیر بالایی از نیتراتها و سولفاتهاست، می توانند باعث ایجاد مشکل و کاهش راندمان و کارآیی حیوان گردد. در این خصوص، و به عنوان راهنمای آب با کیفیت قابل قبول برای گاو های شیرده در جدول ضمیمه آ-۴ توضیح داده شده است.

اغلب مواد خوراکی را، بدو دسته مواد خشبي و مواد کنسانتره ای تقسیم می کنند، اما همیشه این تقسیم بندی واضح و تعریف پذیر نمی باشد. کنسانتره ها معمولاً به معنی خوراکهای با کیفیت بالا، فیر کم تعریف می شوند، و شامل دانه غلات، پودر ضایعات کارخانجات، منابع پروتئینی، و چربیها می باشند. کنسانتره ها دارای انرژی قابل هضم بالا به ازای هر واحد از وزن و یا حجم می باشند. انرژی، ناشی از متابولیسم (سوخت و ساز) نشاسته ها، قندها، دیگر کربوهیدراتهای قابل دسترس، و چربیها و یاروغنها می باشد. مواد خشبي دارای فیر بالا (بیش از ADF ۲۰٪)، یا پر حجم بوده و عموماً بخشی از گیاه را تشکیل میدهند. مواد خشبي در مقایسه با کنسانتره ها، از انرژی قابل هضم کمتری برخوردار می باشند، و بیشتر انرژی آنها، از سلولز یا همي سلولز ناشی می گردد. مشکلاتی نیز در رابطه با طبقه بندی مواد کنسانتره ای و خشبي وجود دارد، که این مشکلات، بیشتر در رابطه با مواد خشبي نابالغ، و موادی باکیفیت بالا رخ میدهد. مثلاً، یونجه ای که در مرحله ابتدائي گل دهی است، دارای ۲۴ درصد ADF و ۳۶ درصد NDF بوده، و جزو مواد خشبي قرار می گيرد، در صورتی که تفاله چغدر قند با ۳۳ درصد ADF و ۵۴٪ NDF جزء کنسانتر ها تقسیم بندی می گردد.

مواد خشبي لگومها و گراسها

لگومها و گراسها، از منابع بزرگ مواد خشبي برای حيوانات به شمار مي روند. اين مواد خشبي، در صورتی که، بطور مناسبی برداشت، و ذخیره شوند، منابعي عالي از پروتئين، کاروتون، کلسیم، و دیگر مواد معدنی مي باشند. مواد خشبي با کيفيت بالا، مي توانند دو سوم ماده خشك جيره را تشکيل دهن. مصرف مواد خشبي در جيره هاي متعادل، پروتئين و انرژي مورد نياز برای توليد شير را، تامين خواهد کرد. نکته مهم در برداشت یونجه و گراسها، قطع آنها، در زمان و مرحله مناسب مي باشد. با بلوغ بيشتر، مقدار پروتئين، انرژي، کلسیم، فسفر، و قابلیت هضم ماده خشك گیاهان کاهش مي يابد، در صورتی که، مقدار فيبر، زياد مي شود. با افزایش فيبر، NDF و بخصوص ADF و لیگنین در گیاه نيز افزایش مي يابد. لیگنین، غير قابل هضم بوده، و در دسترس بودن دیگر مواد مغذي را نيز، کاهش مي دهد. لگومها و گراسها را مي توان، برای مقاصد سيلوسازی، هيلاز سازی و علوفه خشك برداشت نمود. اگر به صورت سيلاز و يا هيلاز برداشت شوند، مقدار کمتری برگ از دست خواهد رفت، زمان کمتری نيز برای نگهداري در مزرعه مورد نياز مي باشد و هزينه کارگري کمتری صرف خواهد شد. سيلاز لگوم يا گراس، در هنگام سيلو کردن در سيلو هاي زير زميني، باید داراي ماده خشكي معادل $35 - 40$ درصد باشند، و هيلاز با $40 - 50$ درصد ماده خشك در سيلو هاي شبیه به لوله قرار مي گيرند. اگر رطوبت خيلي بالا باشد، برای تخمير در سيلو مناسب نبوده، و گاوها کمتر رغبت به خوردن آن خواهند داشت. مواد خشبي که سيلو مي شوند، اگر زياد خشك باشند، بطور مناسب تخمير نخواهند شد و کپک خواهند زد، و در هنگام سيلو شدن، حرارت بالايي را نيز توليد خواهند کرد. لگومها و گراسها، باید قبل از سيلو شدن خرد شوند (بطور تئوري سه هشتم اينچ طول داشته باشند)، و داراي رطوبت مناسبی نيز باشند. برای تهييه يك سيلوي مرغوب، باید به سرعت، سيلو را پر کرد، بخوبی آن را کوبيده، و فورا روی آن را پوشاند. علوفه خشك را نباید تا وقتی که ماده خشك آن حداقل 80 درصد نشده، به صورت بسته (bale) در آورد. چرا که، حرارت و کپک مي تواند، آن را تخريب نماید. لگومها و گراسهايي که به صورت علوفه مرطوب جمع آوري مي شوند، داراي حرارت بالايي خواهند شد و ارزش غذائي خود را از دست خواهند داد. طول و مقدار حرارت دار بودن علوفه بسته بندی شده بوسيله قهوه اي شدن، پيدايش فرآيند کاراميليزه شدن، مشخص مي گردد. طي اين فرآيند پروتئين با کربوهيدرات متصل شده، و در دسترس بودن انرژي و پروتئين را در خوراک کاهش مي دهد. تعیین پروتئين خام خوراک در خصوص پروتئين در دسترس، اطلاعاتي را به ما نخواهد داد، بنابراین، آزمایش پروتئين قابل دسترس، را باید برای اين خوراکها مد نظر قرار داد. تخريب حرارتی، که در هر نوع از ساختارهای ذخیره اي مي تواند رخ دهد، را مي توان، با بهبود روشها و محلهای

برداشت، ذخیره کردن، و سیلو کردن مواد کشت شده، بوسیله اعمال روش‌های مناسب مدیریتی کاهش داده و یا از بین برده.

سیلوی ذرت

یک سیلاژ خوب از ذرت، تقریباً حاوی ۵۰٪ دانه بر حسب ماده خشک می‌باشد. این خوراک، منبع عالی از انرژی برای گاو‌های شیرده می‌باشد. اگر فرآیند سیلوسازی بطور مناسبی انجام شود، گاوها مقادیر بالایی از آن را به عنوان خوراک، مصرف خواهند نمود. برای تولید شیر بالا، باید نسبت به تکمیل جیره‌های حاوی سیلاژ ذرت بوسیله مکملهای پروتئینی، و مواد معدنی اقدام نمود. برای رسیدن به تولید حداکثر، ذرت زمانی برای سیلو شدن باید برداشت گردد، که از لحاظ فیزیولوژیکی به بلوغ رسیده باشد، دانه‌ها به صورت کامل، حالت دندانی شده باشند، خط شیر در یک دوم تا دو سوم بخش پایینی تاج دانه قرار گرفته باشد، و پایه دانه شروع به سیاه شده کرده باشد. ماده خشک کل گیاه باید در حدود ۳۵٪ (خوش در حدود ۵۵ - ۶۰٪ ماده خشک خواهد داشت زمانی که کل گیاه ۳۲ - ۳۸ درصد ماده خشک داشته باشد) باشد. ذرت‌های نابالغ، معمولاً رطوبت بالاتری دارند، زیر ۳۲٪ ماده خشک دارند، و مقدار کل ماده خشک تولید شده، در واحد سطح آن کمتر است. وقتی که مقدار ماده خشک، کمتر از ۳۲٪ باشد، مقدار اتلاف مواد مغذی از طریق جاری شدن از بخش کف سیلو، بیشتر خواهد شد. از طرف دیگر، اگر ذرت در هنگام سیلو کردن بیش از حد خشک شده باشد، اتلاف در مزرعه بیشتر خواهد شد، و نیز ممکن است فرآیند سیلوسازی به نحو مطلوبی انجام نشود (کمتر شده فشرده گی، کپک زدگی و پایین آمدن خوشوارکی).

سیلاژ ذرت خوشه‌ای (سورگم)

مقدار تولید علوفه سورگم در واحد سطح مزرعه معادل ذرت است، اما دانه سورگم معمولاً به اندازه ذرت نخواهد بود، مگر اینکه وضعیت آب و هوایی خشک حکم فرما باشد. انرژی و مصرف سورگم کمتر از سیلاژ ذرت می‌باشد.

دانه‌های کوچک:

یولاف، جو، تری تیکاله، گندم و چاودار را، می‌توان به صورت علوفه نیز برداشت نمود، اگر چه میزان تولید آنها به ازای واحد سطح از ذرت، علوفه لگومینه یا گراسها کمتر است. برای رسیدن به بالاترین کیفیت، باید این گیاهان قبل از مرحله خوشه زنی برداشت شوند (boot stage). تاخیر در برداشت، باعث افزایش ماده خشک در خمیر نرم دانه می‌گردد، اما کیفیت را کاهش می‌دهد. خود فرنگی یا باقلاء، شامل دانه‌های کوچکی می‌باشند که محتوای پروتئینی آنها بالا است. این گیاهان باید قبل از سیلو شدن، بوسیله پلاسیده شدن، ماده خشکی تا ۶۰٪ کسب نمایند.

کاهها

کاه یولاف، جو و گندم از لحاظ انرژی، پروتئین، مواد معدنی و ویتامینها ارزش خیلی کمی دارد. برای تغذیه گاو های شیرده، این مواد باید به صورت محدود، مورد استفاده قرار گیرند، و فقط زمانی به جیره اضافه شوند که به فیبر بالایی در جیره نیاز باشد. اگر مقادیر مناسب مکمل وجود داشته باشد، برخی کاه ها می توانند برای تلیسه ها و گاو های خشک مورد استفاده قرار گیرد.

ساقه

ساقه ذرت، مکملی مناسب است که، می تواند در جیره گاو های خشک و تلیسه ها مورد استفاده قرار گیرد. این خوراک از نظر انرژی و پروتئین، ضعیف است، بنابراین، برای گاو هایی که در حال شیردهی می باشند توصیه نمی شود.

مراتع

اگر بطور مناسب مدیریت شوند، مراتع، منابع مناسبی از مواد مغذی هستند. استفاده از مراتع دارای مزایایی چون حذف حمل و نقل مواد خوراکی، و نیز کودکشی در مزرعه می باشد. مدیریت و کوددهی مناسب برای نگهداری مرتع در حالت مطلوب نیاز است. یکی از مشکلات، لگد مال شدن علوفه مرتعی، و در نتیجه اتلاف مواد مغذی علوفه می باشد. از بزرگترین معایب این سیستم، حرکت گاو ها، و مکانیسم های مهار گاو ها در مراتع می باشد. استفاده متقاض بخش های کوچک، باعث کاهش اتلاف در مرتع می گردد، ولی نیاز بیشتری به کار کارگری خواهد داشت. گله های بزرگ را به راحتی نمی توان بصورت مرتعی مدیریت نمود. در این سیستم اضافه نمودن دانه، به جیره گاو های پر تولید، برای تامین نیاز های آنها الزامی است. با تغییر کیفیت و کمیت علوفه مراتع در طی تابستان، نیاز های گاو های شیری را باید توسط علوفه ذخیره شده، و یا دیگر مواد خوراکی تامین نمود.

علوفه سبز خرد شده

یکی از راههای کم کردن اتلاف در مزرعه، برداشت علوفه سبز، و خرد نمودن آن توسط دستگاه، در مزرعه و تغذیه مستقیم آنها است. ولی، خرد کردن و قطعه قطعه نمودن هر روزه، می تواند یک مشکل بزرگ، در آب و هوای مرطوب، و در طی اوج کاری مزرعه باشد.

ارزیابی علوفه

مواد مغذی موجود در علوفه می تواند دارای تغییرات شدیدی شود. مرحله بلوغ، ترکیبات گونه ای، وضعیت برداشت و روش آن، وضعیت رشد علوفه، محتوای رطوبت در هنگام برداشت، و نحوه ذخیره سازی، همه بر روی مواد مغذی علوفه تاثیر می گذارند. برای رسیدن به تولید بهینه، از جیره هایی بر پایه علوفه، باید مواد مغذی علوفه شناخته شده باشند، و جیره بر اساس این اطلاعات، فرموله شوند تا توزیع و یا کمبود های احتمالی علوفه را، بتوان بوسیله مواد خوراکی دیگر جبران نمود. مهم ترین مواردی را که در خصوص علوفه باید مورد آزمایش قرار داد شامل: ماده خشک، پروتئین خام، ADF، NDF، کلسیم و فسفر هستند. تخریب

حرارتی یا کاراملیزه شدن علوفه، باید مورد آزمایش قرار داد تا اتفاق در پروتئین خام در دسترس برای حیوان را بتوان اندازه گیری نمود. این تلفات، زمانی که پروتئین خام به صورت تنها مورد آزمایش قرار می گیرد مشخص نمی شود. پروتئین خام تعديل شده (ACP)، در فرموله نمودن جیره برای لحاظ کردن تخریب حاصل از حرارت مورد نیاز می باشد. شناسایی ماده خشک برای تعیین مصرف ماده خشک توسط حیوان، و ارزیابی مشکلات مربوط به انتبار کردن علوفه بسیار لازم است. علوفه سیلو شده که خیلی مرطوب باشند، کاهش مصرف، و ایجاد تخمیر به نحوی که اسید بوتیریک تولید کند را بدبان خواهد داشت. سیلو کردن علوفه اگر خیلی خشک باشند، باعث داغ شدن مخلوط خواهد شد.

پروتئین خام، مخلوطی از پروتئین حقیقی، و NPN می باشد. پروتئین خام تعديل شده (ACP)، مقداری از پروتئین خام است که، در دسترس حیوان قرار می گیرد. از کل پروتئین خام موجود در مواد خشبي، ۱۲٪ یا کمتر، غیر قابل دسترس می باشد. اگر تخریب حرارتی یا اتفاق پروتئین در علوفه رخ ندهد، پروتئین خام، و ACP با هم مساوی خواهد شد. مقدار ADF، با قابلیت هضم در ارتباط نزدیک است. با افزایش ADF، قابلیت هضم ماده خشک (DDM) یا TDN و انرژی محتوای علوفه کاهش می یابد. از طریق معادله زیر قابلیت هضم و محتوای انرژی علوفه را می توان بوسیله ADF تعیین نمود.

در علوفه لگومینه و گراسها:

$$TDN (\%) \text{ or DDM (\%)} = 88.9 - (ADF\% \times .779)$$

$$NE_L (\text{Mcal/lb}) = 1.044 - (ADF\% \times .0123)$$

در سیلاژ ذرت :

$$TDN (\%) = 87.84 - (ADF\% \times .7)$$

$$NE_L (\text{Mcal/lb}) = 1.044 - (ADF\% \times .0132)$$

دیواره سلولی یا NDF، برای پیشگویی میزان مصرف حیوان بسیار مطلوب است. قابلیت مصرف ماده خشک، به ازای درصدی از وزن بدن، وقتی که مواد خشبي به تنهایی به مصرف میرسد را، می توان از فرمول زیر تعیین نمود:

120

$$DMI (\% \text{ of BW}) = \frac{120}{\text{Forage NDF\% (DM basis)}}$$

ارزش نسبی خوراک (RFV)، ارتباط دهنده عوامل کیفی محاسبه شده، از ADF و NDF را در شاخصی برای مقایسه لگومها و مخلوطهای لگوم و گراس به ما میدهد. RFV بیشتر، کیفیت بیشتر و قابلیت تولید بیشتر علوفه را نشان خواهد داد. گاو های پر تولید باید علوفه ای را مصرف نمایند که RFV آنها ۱۲۰ و یا بیشتر باشد. علوفه ای که دارای ۴۱٪ ADF و ۵۳٪ NDF باشند، RFV آن در حدود ۱۰۰ می باشد. برای محاسبه RFV فرمول زیر بکار برده می شود:

$$RFV = \frac{DDM \times DMI}{1.29}$$

برای برداشت نمونه و ارسال به آزمایشگاه و تعیین مواد مغذی، مقدار و نحوه نمونه برداری بسیار مهم است. برای برداشت نمونه از علوفه خشک، حداقل ۱۵ بسته (۲۰ - ۲۰ بهینه می باشد)، از محلهای مختلف تایه، مربوط به ذخیره علوفه باید برداشت شود، تا اینکه بتوان نمونه ای مناسب در اختیار داشت. در مورد هی لازها و سیلاژها بهترین زمان، هنگام سیلو کردن است. برداشت دو یا سه مشت از هر ردیف، در طی سیلو سازی، برای نمونه مفید کافی است. نمونه ها در طی جمع آوری باید در یچال نگهداری شوند تا اینکه از زوال و تغییرات شیمیایی در ترکیبات آنها جلوگیری شود. تمامی نمونه باید با هم ترکیب شوند، خوب مخلوط شده و به اندازه یک کیلوگرم از آن برای آزمایشگاه فرستاده شود. تخریب حرارتی را فقط بعد از سیلوسازی می توان مورد آزمایش قرار داد.

کنسانتره های انرژی دار (دانه ها و ضایعات کارخانجات)

نقش اصلی دانه ها و ضایعات کارخانجات، تامین انرژی برای حیوان است. یولاف و جو، از لحاظ پروتئین خام، در سطح میانه و کمی بالاتر قرار دارند. فرآیند دانه ها (رول کردن، شکافتن، له کردن، یا آرد کردن)، قابلیت هضم را، بالا می برند. اگر فرآیندی بر روی دانه ها صورت نپذیرفته باشد، بیش از ۳۰٪ دانه ها دست نخورده از بدن حیوان دفع می گردند. شکستن پوشش دانه ها، می تواند باعث افزایش قابلیت هضم گردد. خرد کردن دانه های زبر و خشن، می تواند در بالا بردن خوشخواهی و مصرف، اثر بخش باشد. آرد کردن دانه ها، می تواند باعث افزایش قابلیت هضم گردد، اما می تواند باعث کاهش درصد چربی شیر، و افزایش اسیدوز در شکمیه گردد. دانه های پلت شده گرد و خاکی ندارند، و امکان دارد باعث افزایش خوشخواهی و مصرف گردد، اما دارای همان معایبی است که، در خصوص فرآیند آرد کردن، گفته شد. چون حیوانات جوان، بطور کلی بیشتر از حیوانات بزرگسال خوارک را می جوند، دانه ها را بصورت کامل، می توان تا سن ۱۲ ماهگی در اختیار آنها قرار داد.

جو

جو، منبع خوبی از انرژی و پروتئین است. اگر جو را به مقدار زیاد، در جیره گاو های شیری بکار می برد، گاوها باید به تدریج، به این میزان عادت کنند. برای خوشخوارک کردن جو، رول کردن آن از آسیاب کردن بهتر اثر دارد. اگر جو خیلی آسیاب شده باشد، نباید بیش از ۵۰٪ بخش کنسانتره را تشکیل دهد.

تفاله چغدر قند

تفاله چغدر قند را هم می توان به صورت ساده، و هم به صورت مخلوط با ملاس ها تهیه نمود. این خوارک نسبتاً پر انرژی بوده و می تواند حجم، و فیبر قابل هضم

جیره را افزایش دهد، و نیز خورشخوراکی جیره را نیز بالا ببرد. حداقل میزان مصرف آن در جیره 30% می باشد.

پنبه دانه

دانه کامل، به صورت پرزدار بوده از لحاظ محتوای پروتئینی در سطح متوسط قرار دارد، مقدار چربی آن بالا، فیبر نیز بالا، و خوراکی با انرژی بالا محسوب می گردد. دانه کامل پنبه، به رنگ سفید بوده و کرکدار است، در حالی که دانه هایی که عاری از کرک شده باشند، به رنگ سیاه و نرم به نظر میرسند. مقدار مصرف آن، نباید بیش از ۷ پوند در روز به ازای هر گاو باشد.

گلوتن دانه ذرت

این خوراک نسبتاً دارای فیبر بالایی بوده، از نظر انرژی متوسط، میزان پروتئین آن نیز متوسط می باشد، و یکی از محصولات کارخانجات آرد سازی ذرت مرطوب به حساب می آید. این محصول را می توان به صورت خشک، و یا مرطوب بفروش رساند. گلوتن دانه ذرت (مرطوب یا خشک)، بیش از 25% کل جیره بر اساس ماده خشک نباید مصرف گردد.

ذرت همراه با چوب آن

پودر ذرت، و چوب آن، نسبتاً دارای انرژی بالا بوده، و برای گاوها خوشخوراک است. این خوراک دارای 10% انرژی کمتر از دانه ذرت می باشد. ولی محتوای فیبر آن برای کملک به ثبات درصد چربی شیر، و نیز اشتهاي حيوان مفيد است.

دانه کامل ذرت

بطور گستردگی ای در تغذیه گاوهاي شيري مورد استفاده قرار می گيرد. این خوراک یکی از قابل دسترس ترین خوراک هایی است که دارای انرژی بالا می باشد. در مناطقی که بطور موافقی آمیزی می توان آن را کاشت، اقتصادی ترین منبع تامین کننده انرژی محسوب می گردد. بعلت بالا بودن مقدار انرژی آن، مدیریت خوبی (تعیین میزان خوراک، دفعات خوراک دهی، مخلوط کردن با دیگر اجزاء جیره و غیره) برای به حداقل رساندن مصرف آن، بدون ایجاد اختلالات هضمی لازم است.

چربی

چربی، منبعی فشرده انرژی است. چندین نوع از چربیهای حیوانی و گیاهی یا روغنها، در دسترس هستند که می توانند در تغذیه گاوهاي شيري مورد استفاده قرار گیرند. مقدار مصرف، و نیز واکنش حیوان، در مصرف چربیها، بر اساس اسید چرب محتوای چربی مصرف شده (اشباع و یا غیر اشباع بودن آنها)، متفاوت خواهد بود. کل چربی اضافه شده به جیره، نباید بیش از 4% (بر اساس ماده خشک) گردد.

ملاسها

ملاسهاي (چغندر قند و نیشکر)، منابع انرژی بوده، و در درجه اول برای افزایش قابل قبول بودن جیره، توسط حیوان، مصرف می گردد. مقدار مصرف آنها در جیره، باید به صورت محدود، و در حد $5 - 7$ درصد کنسانتره (تا 10% در

خوراکهای پلت شده)، برای ثابت نگهداشتن جریان خوراک در وسایل تغذیه کننده خودکار، و نیز جلوگیری از اثرات نامطلوب در شکمبه باشد.

يولاف

يولاف، حدوداً ۱۵٪ انرژی کمتر، و ۲۰ - ۳۰٪ پروتئین، بیشتر از دانه ذرت دارد. مزیت اضافه نمودن يولاف به جیره گاو های شیری، پر حجم نمودن، و تهیه فیبر بیشتر، برای این گاو ها می باشد که، می تواند در ثبات کاری شکمبه موثر باشد.

دانه سورگوم

دانه سورگوم یا مایلو را، می توان، بجای ذرت در جیره ها بکار برد. انرژی آن تقریباً ۹۰٪ دانه ذرت است، و پروتئین آن نیز متغیر (۷ - ۱۲٪ پروتئین خام) می باشد. قبل از مصرف، مایلو را باید آرد نمود، تا از عبور آن از دستگاه گوارش را به صورت دانه کامل جلوگیری نمود، اما استفاده از دانه آرد شده، به دلیل تولید گرد و خاک زیاد و کاهش خوشخوراکی مطلوب نمی باشد.

پوست سویا

دانه سویایی که به صورت پرک شده درآمده، یا پوسته سویا، همه، به عنوان خوراک مورد استفاده قرار می گیرند. همه اینها منابع مناسبی از فیبر، با قابلیت هضم بالا می باشند، و می توانند جانشین نشاسته در جیره شوند، ولی به عنوان فیبر علوفه خیر. مقادیر محدودی از آن را، می توان در جیره بکار برد، که میزان آن ۳۳٪ کنسانتره می باشد.

گندم

گندم، به این علت اینکه، اغلب دارای قیمت های بالایی می باشد، در جیره گاو های شیری مورد استفاده قرار نمی گیرد. گندم را می توان، به صورت قابل قبول، در جیره گاو های شیری بکار برد (کمتر از ۵۰٪ کنسانتره). گندم از لحاظ انرژی بالا، و از نظر پروتئین، نسبتاً بالا می باشد. گاو های شیری را باید به آهستگی با مصرف گندم عادت داد.

سبوس گندم

می تواند باعث افزایش حجم، و فیبر جیره گردد. همچنین، از نظر پروتئین، و فسفر نسبتاً بالا است، و نیز خوشخوراکی جیره را بالا می برد، از طرف دیگر یک خوراک ملین می باشد.

گندم نیمه

گندم نیمه، حاوی ذرات ریز سبوس، گندم های نیمه، جنین (جرم) گندم، و دیگر محصولات حاصل از آرد کردن گندم می باشد. این خوراک، منبع متوسطی از پروتئین، و انرژی می باشد، و نباید بیش از ۹/۵ درصد فیبر خام داشته باشد. کنسانتره هایی که حاوی بیش از ۲۰٪ گندم نیمه باشند، باعث کاهش تولید شیر می شوند.

آب پنیر

آب پنیر را به صورت خشک، و یا مایع، می توان در تغذیه گاوهاي شيري مورد استفاده قرار داد. آب پنير خشك را، مي توان در مخلوط کنسانتره، تا بيش از ۱۰٪ مخلوط به کار برد. آب پنير خشك، همچنين مي تواند به بخش علوفه اي، در زمان سيلوسازی اضافه نمود، که به ميزان ۲۰ تا ۱۰۰ پوند به ازاي هر تن علوفه تر اين کار انجام مي گيرد. آب پنير را به صورت مایع، مي توان در اختيار گاوهاي شيري و به صورت آزاد، قرار داد. به دليل داشتن بيش از ۹۰ درصد آب، ۱۵ تا ۲۵ گالن برای مصرف روزانه يك گاو مورد نياز است، تا مقادير قابل توجهی از ماده خشك را تامين نماید. آب پنير، داراي مقادير زيادي لاكتوز (قند شير)، و مقادير کمي پروتئين، و مواد معدنی مي باشد. در هنگام مصرف آب پنير مایع، باید دقت داشته باشيد که بيش از ۳۶ ساعت از عمر آن نگذسته باشد، چرا که اسيدي شده، و گاو از مصرف آن امتناع خواهد نمود. اگر مسائل بهداشتی به درستی اعمال نشود، مگس می تواند بعنوان يك مشكل مطرح گردد.

مکملهای پروتئینی

پودر خون

پودر خون را، از خشك نمودن خون حيوانات گياهخوار، به دست مي آورند. پودر خون داراي پروتئين حقيقي بالايي است، و داراي UIP و اسيدامينه لايزين نيز مي باشد. مقدار مصرف آن، محدود، و كمتر از يك پوند به ازاي هر گاو در روز باید مصرف گردد و نيز باید در نظر گرفت که، از مصرف آن به همراه جيره هايي که رطوبت بالايي دارند اجتناب شود، زيرا بد خوراک شدن آن مي تواند، مشكلاتي را بوجود آورد.

كنجاله گلوتن ذرت

این ماده خوراکي از آسياب نمودن در حالت مرطوب ذرت، برای استحصال نشاسته بدمت مي آيد. دو نوع کنجاله، از اين ماده به دست مي آيد، که داراي ۴٪ و ۶٪ پروتئين خام مي باشند، نوع ۶٪ آن متداولتر است. هر دوي اينها منابع خوبی از UIP مي باشند. انرژي آن فقط کمي کمتر از دانه ذرت است. برای جلوگيري از مشکلات مربوط به خورشخوراکي، نباید از اين ماده بيش از ۵ پوند در روز به ازاي هر گاو مصرف نمود.

كنجاله پنبه دانه

كنجاله پنبه دانه، محصولی با پروتئين بالا است که پس از استحصال روغن از دانه پنبه حاصل می شود. کنجاله پنبه دانه کاملا خوشخوراک است، اما ممکن است از نظر محتوای پروتئين خام، داراي تنوع زيادي باشد. کنجاله پنبه دانه و ديگر محصولات حاصل از دانه پنبه، مي توانند داراي ماده اي سمی بنام گوسپیول باشند. به همين دليل مقادير محدودي از آن باید در تغذیه گاوهاي شيري مصرف گردد. که مقدار مصرف حداقل ۸ پوند به ازاي هر گاو در روز و يا کمتر است.

پودر ماهی

پودر ماهی، حاصل از صنایع مربوط به ماهی است. این مواد شامل استخوانها، سر، و بخشهایی از ماهی که دور ریخته می‌شوند می‌باشد. کیفیت این ماده بسیار متغیر بوده، و بستگی به منابعی دارد که از آن تهیه می‌شود. روغن ماهی باعث کاهش هضم فیبر در شکمبه می‌گردد، و باید به صورت محدود، و در حدود ۵۰ گرم در روز مصرف گردد. میزان مصرف پودر ماهی نیز در گاوهای شیری به صورت محدود و ۱ - ۲ پوند در روز می‌باشد.

پودر گوشت و استخوان

پودر گوشت و استخوان، را از بافت‌های بدن حیوانات تولید می‌کنند، و به صورت خشک در اختیار گاو‌ها قرار می‌گیرد. این پودر حاوی شاخ، پوست، مو، کود، یا محتویات شکمبه نمی‌باشد. پودر گوشت و استخوان، منبع خوبی از پروتئین خام و UIP، کلسم و فسفر می‌باشد. مقدار مصرف آن محدود، و حداقل ۲/۵ پوند یا کمتر در روز است. این ماده خوراکی را باید بخوبی نگهداری، و انبار نمود، چرا که اگر در جای مرطوب نگهداری شود، می‌تواند الودگی به سالمونلا را در گله شایع نماید.

دانه سویا

دانه سویا، منبع عالی از پروتئین خام و چربی (۱۸ درصد)، برای گاوهای شیری هستند. سویایی خام را می‌توان تا ۵ پوند به ازای هر گاو، در روز مصرف نمود. گاوها باید، نسبت به مصرف آن عادت داده شوند، تا از اسهال و عدم مصرف خوراک در حیوان، جلوگیری شود. دانه خام دارای اوره آز می‌باشد، این آنزیم می‌تواند، زمانی که دانه سویا و اوره با هم در جیره وجود داشته باشند، آمونیاک را از اوره آزاد نماید. اوره و دانه خام نباید، به بصورت مخلوط باهم نگهداری شوند. تجزیه میکروبی در شکمبه، از عوامل ضد پروتئینی دانه خام کم می‌کند (برای مثال جلوگیری کننده از تریپسین). برشه کردن، روغن کشی، یا دیگر فرآیندهای گرماده، از عوامل ضد پروتئینی و فعالیتهای اوره آز، می‌کاهد، و ارزش UIP دانه سویا را افزایش میدهد. درجه حرارت ۲۹۰ تا ۳۰ درجه فارنهایت، در زمان ۳۰ تا ۴ دقیقه، که به صورت کنترل شده باشد، می‌تواند از وضعیتهای مربوط به حرارت‌های بیشتر و یا کمتر از حد معمول، در دانه سویا جلوگیری کند. دانه سویایی که تحت تاثیر حرارت قرار گرفته باشد، را می‌توان تا ۸ پوند در روز نیز مصرف نمود. در مصرف این خوراک باید هزینه‌های مربوط به، حرارت دادن و چروکیده کردن آن را مد نظر قرار داد.

کنجاله سویا

کنجاله سویا، از مکملهای پروتئینی با منشاء گیاهی می‌باشد، که عموماً مورد استفاده قرار می‌گیرد. از انواع این خوراک، معمولترین نوع آن، دارای ۴% پروتئین خام است (البته در ایران و هر نقطه‌ای از جهان بهترین کار این خواهد بود که قبل از فرموله نمودن جیره و استفاده از این نوع خوراکها، نمونه ای را جهت تعیین مواد مغذی به آزمایشگاه بفرستید). دو نوع کنجاله وجود دارد که یکی

کنجاله ای است که از دانه پوست کنده بدست می آید، و ۴۸٪ پروتئین خام دارد، دیگری، کنجاله ای است که بطريق قدیمی فرآیند روغن کشی بر روی آن انجام می گیرد، و دارای ۴۲٪ پروتئین خام بوده و ۵٪ چربی دارد. خیلی از مکملهای تجاری حاوی مقادیر قابل توجهی از کنجاله سویا می باشند.

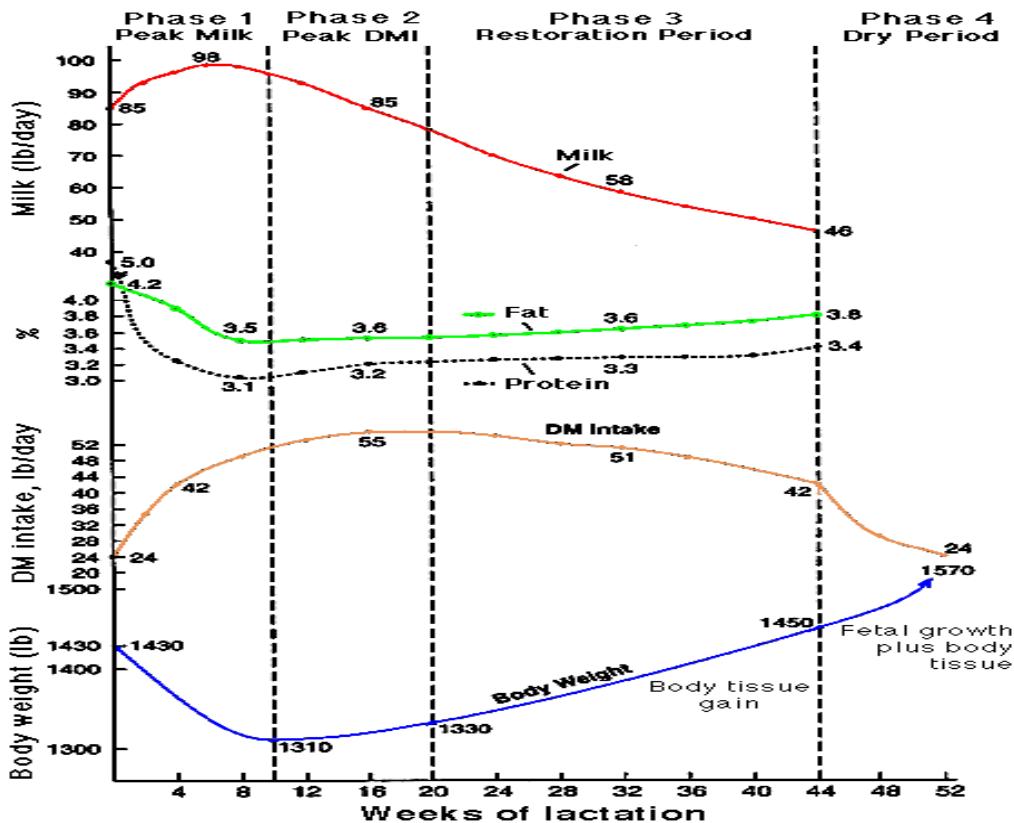
اوره

اوره یکی از مواد ازته غیر پروتئینی (NPN) است که، حاوی ۶٪ ازت است، و معادل پروتئین آن $\frac{۶}{۲۵} \times ۴۶\% = ۲۸۷\%$ ازت است. این ماده، منبع خوبی از SIP می باشد. اوره به شرطی می تواند، به خوبی در جیره اثر داشته باشد که، جیره از لحاظ کربوهیدراتها (دانه علالات و سیلوی ذرت) نسبتاً غنی، و از نظر پروتئین و SIP کمبود داشته باشد. محدودیت مصرف آن برای هر گاو در هر روز ۴٪ پوند، یک درصد در کنسانتره، یا ۰/۵ درصد در سیلوی ذرت می باشد (۱۰ پوند به یک تن ذرت در حال سیلو کردن میتوانید اضافه نمایید). اگر اوره یا دیگر منابع NPN را، همچون آمونیاک به سیلوی ذرت اضافه می کنید، مقدار اوره در مخلوط کنسانتره را باید کم نمایید، چرا که مصرف اوره یا مواد معادل آن باید بیش از ۴٪ پوند در روز به ازای هر گاو گردد. اوره خوراک خوشخوارکی نیست، به همین دلیل آن را باید تماماً با کنسانتره یا سیلوی ذرت مخلوط نمود. اوره زمانی بهترین استفاده را در جیره خواهد داشت که، جیره به صورت کاملاً مخلوط (TMR)، و یا در مخلوط کن با دیگر خوراکها، کاملاً مخلوط شده باشد. از اوره می توان در ساخت کنسانترهای پر پروتئین، استفاده نمود. زمانی که از اوره بر طبق توصیه های علمی استفاده می شود، به عنوان منبعی مناسب از پروتئین خام محسوب می گردد، که اثرا ب مخربی را بر راندمان تولید مثبت نشان نمیدهد.

تغذیه گله های گاو شیری

تغذیه گاو های شیری

مواد مغذی مورد نیاز گاو های شیری که در مراحل مختلف شیردهی و آبستنی قرار دارند بسیار متغیر می باشد. نمودار زیر، ارتباط منحنی تولید شیر، درصد چربی شیر، درصد پروتئین شیر، ماده خشک مصرفي، و تغییرات وزن بدن را در طی دوره شیردهی نشان میدهد.

Lactation cycle phases with corresponding changes in milk production, milk fat percentage, milk protein percentage, DM intake, and body weight.

برایی به بهینه کردن تولید شیر، تولید مثل، و سلامتی گاوهاي شيري، مي توان پنج مرحله روشن را در اين نمودار تعریف نمود:

- ابتداي شيردهي، از صفر تا ۷۰ روز بعد از زایمان (اوچ تولید شیر) ؛
- اوچ مصرف ماده خشک، از ۷۰ تا ۱۴۰ روز پس از زایمان (کاهش تولید شیر) ؛
- ميانه و انتهاي شيردهي، ۱۴۰ تا ۳۰۵ روز پس از زایمان (کاهش ميزان تولید شیر) ؛
- دوره خشکي، ۶۰ تا ۱۴ روز قبل از شروع دوره شيردي بعدي ؛
- دوره انتقالی يا کلوزآپ، در دوره خشکي ۱۴ روز قبل از زایمان.

فاز اول . ابتداي شيردهي، از صفر تا ۷۰ روز پس از زایمان.

تولید شیر در اين دوره بسرعت افزایش مي يابد. اوچ تولید در ۶ – ۸ هفته پس از زایمان رخ مي دهد. مصرف خوراک، همگام با نياز هاي حيوان برای تولید شیر، افزایش نخواهد يافت، بخصوص، در مورد نياز هاي مربوط به انرژي؛ بدین ترتيب بافت هاي بدن برای تامين نياز هاي توليد شير، مجبور به استفاده از ذخایر بدنی خود

هستند. در ابتدای دوره شیردهی، تعديل و تنظیم جیره، برای گاو، یکی از موارد مدیریتی مهم به شمار می آید، که باید به اجرا گذاشته شود. افزایش دانه، تقریباً یک پوند در روز بعد از زایمان، مواد مغذی مصرفی را افزایش داده، و مشکلات مربوط به اسیدوز، و عدم مصرف خوراک، توسط حیوان را به حداقل می رساند. افزایش میزان استفاده از دانه ها در جیره (بیش از ۶۰ درصد کل جیره)، می تواند باعث شیوع اسیدوز، و پایین آمدن چربی شیر گردد. میزان فیبر جیره، نباید از ۱۸ درصد ADF، NDF %۲۸ کمتر گردد. مقدار علوفه، در جیره باید به قدری باشد که، حداقل %۲۱ از واحد NDF، یا تقریباً %۷۵ از کل NDF، جیره را تامین نماید. فرم فیزیکی علوفه نیز مهم است. اگر به دنبال نشخوار و هضم طبیعی هستید، بیش از ۲۰ درصد علوفه، باید طولی بیش از دو اینچ داشته باشند. پروتئین، یکی دیگر از مواد مغذی مهم می باشد که، در ابتدای دوره شیردهی بسیار لازم است. تامین به مقدار لازم، و یا حتی بیش از نیاز پروتئین خام، در طی این دوره به تحریک مصرف خوراک، و بالا بردن راندمان مربوط به استفاده از مواد ذخیره ای بدن، برای تولید شیر کمک می کند. جیره هایی که در این دوره مورد نیاز هستند، ممکن است تا ۱۹٪، و یا بیشتر پروتئین خام داشته باشند. نوع پروتئین (تجزیه پذیر یا غیر قابل تجزیه در شکمبه)، و میزان پروتئینی که در این زمان باید تامین گردد، بستگی به اجزاء تشکیل دهنده جیره، روش خوراک دهی، و پتانسیل گاو برای تولید شیر خواهد داشت. یک راهنمایی کاربردی برای خیلی از گاو های شیری به صورت زیر خواهد بود که، یک پوند از کنجاله سویا، یا مکملی معادل آن، به ازای ۱۰ پوند شیر تولیدی، برای گاوی که بیش از ۵۰ پوند شیر تولید می کند، لازم است. اگر از اوره در تغذیه گاوها استفاده می کنید، بهتر خواهد بود که با سیلائز ذرت، یا بخش کنسانتره جیره مخلوط گردد. مقدار حداقل مصرف آن به اندازه ۲/۰ پوند به ازای هر گاو است، در صورتی که سطح پروتئین جیره بالا باشد. زمانی که مواد مغذی به اندازه کافی تامین نشود، مشکلات مربوط به کتوز، و کاهش مقدار اوج تولید شیر، رخ خواهد داد. هر چه میزان اوج شیردهی پایین تر باشد، نشان دهنده کمتر شدن کل تولید شیر در همان دوره می باشد. بر طبق یک حساب سرانگشتی، به ازای هر یک پوند کاهش در تولید شیر در اوج تولید، معادل ۲۰ پوند در کل دوره شیردهی کاهش تولید خواهیم داشت. اگر مصرف کنسانتره را به سرعت و به مقدار زیاد افزایش دهید، موارد عدم مصرف خوراک، اسیدوز، و جابجایی شیردان، بیشتر خواهد شد.

برای افزایش مصرف مواد مغذی:

- از علوفه با کیفیت بالا استفاده کنید؛
- مطمئن شوید که، جیره ای که در اختیار حیوان قرار داده اید، حاوی مقادیر مناسبی از پروتئین خام، DIP و UIP باشد؛
- بعد از زایمان، مقدار کنسانتره را بتدریج، و با یک شیب ثابت افزایش دهید؛
- برای بالا بردن انرژی جیره، ۱ تا ۱/۵ پوند چربی، به ازای هر گاو به جیره اضافه کنید؛

• وضعیتی با کمترین استرس را برای حیوان آماده کنید.

فاز دوم . اوج مصرف ماده خشک – ده هفته دوم بعد از زایمان.

گاوها باید تا حد امکان در اوج تولید، نگهدارنده شوند. مصرف ماده خشک نزدیک به حداقل خود رسیده، و نیازهای حیوان می تواند در بدن ذخیر گردد. گاوها باید به مدت طولانی دچار کاهش وزن شوند، آنها باید یا وزنشان ثابت بماند، و یا اینکه کمی افزایش وزن نشان دهند (نمودار بالا). مصرف کنسانتره می تواند، به میزان $2/5$ % وزن بدن حیوان برسد، ولی باید از این مقدار تجاوز نماید (یک گاو 1300 پوندی میتواند تا 32 پوند کنسانتره، به صورت ماده خشک مصرف نماید). افزودن دانه ها، و یا خوراکهایی که دارای فیبر با قابلیت هضم بالایی هستند، می توانند برای ثبات محیط شکمبه، زمانی که مقادیر بالایی (55 تا 60 % از ماده خشک جیره) کنسانتره، مصرف می گردند، مناسب است. عموماً جیره ها باید بیش از 4 درصد NFC داشته باشند. برای ثبات عمل در شکمبه، و نیز درصد چربی شیر، باید از علوفه ای با کیفیت بالا، به میزان حداقل $1/5$ درصد وزن بدن حیوان استفاده شود. گاوها در این دوره، پتانسیل ابتلا به مشکلاتی همچون، کاهش سریع شیر تولیدی، پایین آمدن چربی شیر، فحلی خاموش، و کتوز را خواهند داشت. برای به حداقل نمودن مصرف مواد مغذی:

- علوفه و کنسانتره را در دفعات زیادتر در اختیار گاوها قرار دهید؛
- خوراکهایی که کیفیت بالایی دارند، در دسترس حیوان قرار دهید؛
- می توانید از اوره، به صورت محدود، و به مقدار $2/0$ پوند به ازای هر گاو استفاده کنید؛
- به کاستن استرس محیطی برای گاو ادامه دهید.

فاز ۳ . میانه تا آخر دوره شیرواری – 140 تا 305 روز پس از زایمان .

مدیریت این فاز ساده ترین بخش در این دوران می باشد. تولید شیر روبه کاهش گذاشته، گاو آبستن است، و مواد مغذی مصرف شده به راحتی نیازهای حیوان را تامین می نمایند. تغذیه کنسانتره باید به قدری باشد که، نیازهای مربوط به تولید شیر را تامین نموده، و در عین حال وزن از دست رفته گاو، در ابتدای شیردهی را نیز جبران نماید. گاوها باید در حال شیردهی هستند، نسبت به آنها باید در دوره خشکی به سر می بردند، نیاز کمتری برای افزایش وزن دارند. گاوها جوان، باید مواد مغذی اضافی را برای رشد خود دریافت نمایند (گاوها دو ساله 20% بیشتر، و گاوهاي 3 ساله، 10% بیشتر از نیازهای نگهداری). از مواد NPN، می توان به عنوان مکملهای پروتئینی در جیره استفاده نمود. مشکلاتی که در این دوره احتمال وقوع آنها می رود، زیاد نیستند. تولید شیر، باید به آهستگی کاهش پیدا کند، و یک شیب $8 - 10$ درصدی در هر ماه داشته باشد. در این دوره از بالا رفتن امتیاز وضعیت بدن حیوان، باید اجتناب نمود.

خلاصه - فازهای ۱ ، ۲ و ۳ . برنامه های خوراکدهی در مزرعه خود را می توانید با راهنمایی های زیر مقایسه نمایید:

۱- پروتئین: میزان پروتئین خام مورد نیاز در جیره، بین ۱۸ - ۱۹ درصد

در ابتدای شیردهی می باشد که، تا اواخر دوره شیردهی به ۱۳ درصد

میرسد. پروتئین غیر قابل تجزیه در شکمبه، یا پروتئین عبوری (UIP) (

باید ۳۵ - ۴۰ درصد از پروتئین خام را، در ابتدای دوره شیردهی تشکیل

دهد، که تا اواخر دوره شیردهی به ۳۰ - ۳۵٪ تقلیل می یابد. سی

درصد از پروتئین خام باید از نوع قابل حل (SIP) باشد.

۲- انرژی خالص شیردهی: میزان انرژی خالص شیردهی، باید ۰/۷۸

مگاکالری در هر پوند جیره باشد که، در اواخر دوره شیردهی به ۰/۷۲

مگاکالری در هر پوند کاهش می یابد، و در دوره خشکی به ۰/۶

مگاکالری در هر پوند می رسد.

۳- مقدار علوفه در جیره: حداقل میزان علوفه ۱/۵ پوند بر اساس ماده خشک

به ازای ۱۰۰ پوند وزن بدن حیوان می باشد. در ابتدای دوره شیردهی،

بهترین علوفه ای را که باید مصرف نمود از خانواده لگومینه و با کیفیت

بالا می باشد.

۴- فیبر: حداقل ۱۸ درصد ADF، در ماده خشک جیره و در ابتدای دوره

شیردهی نیاز است که، تا ۲۱٪ یا بیشتر، و در اواخر دوره شیردهی می

رسد. علوفه باید حداقل NDF ۲۱٪، در ماده خشک جیره را تشکیل دهد.

۵- کربوهیدراتهای غیر فیبری: ۳۵ تا ۴۰ درصد از ماده خشک جیره را،

باید تشکیل دهند.

۶- چربی: حداکثر ۷٪ کل ماده خشک جیره را تشکیل دهد، و در عین حال

مکملهای چربی، بیش از ۴٪ چربی موجود در جیره را اشغال نکند.

چربیهایی که از دانه های روغنی به دست می آیند، به صورت محدود، و

به میزان ۲٪ در جیره بکار برد.

۷- نمک: به میزان ۰/۵٪ ماده خشک کل جیره، و یا ۱٪ مخلوط کنسانتره

صرف شود.

۸- مواد معدنی: تقریبا ۱٪ مخلوط کنسانتره، باید مکمل های مواد معدنی

خصوص، کلسیم و فسفر باشند.

۹- اوره: حداکثر ۴٪ پوند اوره، به ازای هر گاو یا ۱٪ از مخلوط کنسانتره

باید مصرف گردد.

۱۰- ویتامینها: مکملهای ویتامینهای A ، D و E، را در جیره، برای

تامین نیازهای حیوان بکار برد.

۱۱- فرم جیره: بخشهای علوفه و کنسانتره را، نباید به صورت خیلی

خرد شده و یا آرد مانند در اختیار حیوان قرار داد.

فاز چهارم . دوره خشکی - از ۱۴ تا ۶۰ روز قبل از زایمان.

دوره خشکی یکی از فازهای مهم در چرخه شیردهی است. یک برنامه خوب و بی عیب، می تواند افزایش تولید شیر را، در دوره بعدی، و حداقل مشکلات متابولیکی در هنگام، و یا بعد از زایمان را، به دنبال ایجاد کند. برنامه های غذایی گاو های خشک، باید جدا از گاو های شیرده به اجرا درآید. جیره ها باید به نوعی تنظیم گردد که بتوانند، تمامی نیازهای حیوان را تامین نمایند، این نیازها عبارتند از: نیازهای مربوط به نگهداری، رشد جنین، و جایگزین نمودن ذخایر بدنی، که در فاز سوم موفق به جایگزینی نشده اند. میزان مصرف ماده خشک، تا ۲٪ وزن بدن حیوان نیز می تواند بررسد. بخش علوفه ای جیره، باید حداقل ۱٪ وزن بدن، و یا ۵۰٪ ماده خشک جیره را تشکیل دهد. تغذیه کنسانتره باید بر طبق نیازهای حیوان باشد، ولی نباید بیش از ۱٪ وزن بدن حیوان گردد. معمولاً نیمی از یک درصد وزن بدن، در مورد میزان کنسانتره مصرفی بیشتر گاو ها، انجام می گیرد. محدودیت میزان مصرف، برای گاو ها، معمولاً زمانی انجام می شود که، جیره ها حاوی مقادیر بالای سیلانز ذرت، و یا مواد خوراکی با انرژی بالا هستند؛ و این امکان وجود خواهد داشت که حیوان امتیاز وضعیت بدنی بیش از حد استاندارد پیدا کند. به این منظور، می توان از علوفه با کیفیت متوسط، و یا پایین، در جیره این حیوانات استفاده کرد، این کار بر محدود نمودن مصرف خوراک، ترجیح دارد. اگر از محدود نمودن مصرف برای این گاو ها نمی توانید صرفنظر نمایید، باید مطمئن شوید که، جیره ای که در اختیار حیوان قرار می گیرد، حاوی تمامی مواد مغذی مورد نیاز حیوان است. برای جیره این گاو ها، حداقل ۱۲ درصد پروتئین خام در ماده خشک، توصیه می شود. کلسیم و فسفر مورد نیاز حیوان را تامین کنید، ولی از مصرف بیش از حد آنها اجتناب کنید. برای اکثر گاو ها، ۶۰ - ۸۰ گرم کلسیم و ۳۰ - ۴۰ گرم فسفر مناسب است. جیره های مربوط به گاو های خشک که بیش از ۶٪ درصد کلسیم، و ۴٪ درصد فسفر داشته باشند، مشکلات مربوط به تب شیر را بطور قابل توجهی بالا می بردند. به مقدار مناسب ویتامینهای A، D و E را در جیره، جهت بالا بردن قدرت بقاء، در گوساله ای که بدنی خواهد آمد بکار برد. برای بیشتر دامداران، استفاده از مقادیر مناسبی از مکملهای مواد معدنی کم نیاز، به همراه سلیم، می تواند بسیار مفید باشد. مشکلاتی همچون تب شیر، جابجایی شیردان، جفت ماندگی، سندروم کبد چرب، کاهش اشتتها، به همراه دیگر عوارض و بیماریهای متابولیکی ناشی از چاقی، در هنگام زایمان می تواند ظاهر گردد.

کلیدهای مدیریتی شامل:

- ۱- مشاهده وضعیت بدنی گاو های خشک و تعديل انرژی در صورت نیاز؛
- ۲- تامین مواد مغذی مورد نیاز حیوان، و اجتناب از تغذیه بیش از حد؛
- ۳- تغییر جیره انتقالی در ابتدای دو هفته قبل از زایش؛

۴- اجتناب از مصرف بیش از حد کلسیم و فسفر؛

۵- محدود نمودن مصرف نمک تا یک اونس؛ و محدود نمودن دیگر مواد معدنی با پایه سدیم، در جیره گاو‌های خشک، برای کاهش موارد ادم پستان در حیوان و پس از زایش.

فاز پنجم . دوره انتقالی ۱- روز قبل از زایش.

تغذیه گاو‌های خشک در دوره انتقالی یا کلوز آپ بسیار مهم است، چرا که در مورد تلیسه های آبستن و گاو‌های شیری، در دوره شیردهی، می‌تواند کاهش دهنده بسیاری از مشکلات متابولیکی گردد. اگر جیره های هنگام شیردهی با جیره های مربوط به گاو‌های خشک، در این دوره از نظر اقلام خوراکی تفاوت دارند (معمولًا برخی از دانه ها در دوران خشکی مصرف نمی‌شوند)، در ابتدای این دوران، باید نسبت به تغییرات تدریجی آنها تا رسیدن به ترکیب جیره، دوران شیردهی، اقدام گردد. این کار باعث می‌شود، جمعیت میکروبی داخل شکمبه، که بیشتر برای هضم علوفه و مواد خشبو سازش پیدا کرده بودند، نسبت به مصرف علوفه و کنسانتره تغییر جمعیت یافته، و هضم این دو بخش در هنگام شروع دوره شیردهی کمترین تاثیر منفی را پیغامبرد. برخی توصیه های مدیریتی در طی این دوره عبارتند از:

- ۶ تا ۱۰ پوند دانه را برای عادت دهی میکروبهای شکمبه برای تخمیر کربوهیدراتها، و تحریک ساخت پرزهای شکمبه تهیه نمایید. بخشی از دانه هایی که در جیره گاو‌های شیرده استفاده می‌شوند را می‌توانید به جیره آنها اضافه کنید تا نسبت به جیره آنها بیگانه نباشد.
- پروتئین جیره را تا ۱۴ - ۱۵٪ ماده خشک بالا ببرید. تغذیه پروتئین در فرم پروتئین غیر قابل تجزیه در شکمبه، می‌تواند در اسیدهای امینه ذخیره شده در جنین، و رشد آن موثر باشد.
- تغذیه چربی را در جیره تا ۲۵٪ پوند محدود نمایید. تغذیه جیره های پر چربی، مقدار مصرف را کاهش خواهد داد.
- برای داشتن نشخوار در حیوان، مقدار علوفه بلند در جیره را در محدوده ۶ تا ۱۰ پوند نگه دارید. اگر از سیلوی ذرت و یا جیره گاو‌های شیرده برای این گاوها استفاده می‌کنید، مقدار ماده خشک مصرفی را تا یک درصد وزن بدن محدود نمایید.
- اگر در گله مشکل ادم پستان را دارید، نمک را از جیره آنها حذف کنید.
- اگر از نیاسین (برای کنترل کتوز)، و یا نمکهای آنیونی (برای جلوگیری از تب شیر)، استفاده می‌کنید، این مواد را باید در این دوره به جیره اضافه کنید.

تغذیه گوسله

صرف آغوز در کمترین زمان ممکن (بطور ایده آل ۳۰ دقیقه تا حداقل ۴ ساعت پس از زایش)، توسط گوسله، می‌تواند حیوان را در مقابل بیماریها حفاظت کند. اولین آغوزی که به گوسله داده می‌شود، باید ۴ - ۵٪ وزن تولد گوسله باشد چرا که:

۱- گوسله تازه متولد شده، آنتی بادیهایی را که می‌توانند از حیوان، در مقابل بیماریها حفاظت کنند ندارد تا اینکه آغوز به آن برسد.

۲- توانایی جذب ایمونوگلوبولینها (ترکیبات ضد بیماری)، در گوسله بطور قابل ملاحظه ای بعد از ۲۴ ساعت تولد کاهش می‌یابد.

۳- درست بلا فاصله بعد از تولد، گوسله در معرض عوامل بیماریزای زیادی قرار خواهد گرفت.

۴- آغوز منبع پر تراکمی از مواد مغذی است که، به سرعت می‌تواند در دسترس حیوان قرار گیرد.

در ۲۴ ساعت اول زندگی، گوسله باید بین ۱۲ تا ۱۵ درصد از وزن هنگام تولد خود آغوز دریافت نماید. نیمی از آن باید در ۴ - ۶ ساعت بعد از تولد به حیوان خورانده شود، و باقیمانده آن نیز ۱۲ ساعت بعد. برای اطمینان از دریافت مقدار موردنظر از آغوز، می‌توان بصورت دستی، و با استفاده از بطریهای پستانکدار، و یا لوله‌های مری عمل کرد. کیفیت آغوز را می‌توان بوسیله کلسترولمتر مورد سنجش قرار داد. اکثر گوسله‌ها نیاز به ۲۰۰ تا ۳۰۰ گرم ایمونوگلوبولین دارند، تا اینکه اینمی غیرفعال بست آورند. از تغذیه آغوز‌های با کیفیت پایین، یا دارای قطرات خون و یا ترشح شده بوسیله پستانها ورم پستانی، اجتناب کنید. آغوز اضافی، که یک خوراک با مواد مغذی غنی می‌باشد را می‌توان تا ۲۴ ساعت اولیه زندگی حیوان، در اختیار قرار داد. آغوز رقیق نشده، مواد جامد بیشتری (تا ۳۰ درصد)، نسبت به شیر و یا جانشینان شیر دارد، و بسیار قابل هضم می‌باشد. ذخیره کردن و مصرف دوباره آن بسیار مطلوب است. آغوز را می‌توان به صورت تازه، یخ زده و یا ترش شده (تخمیر شده)، موردن استفاده قرار داد، سپس قبل از مصرف مجدد گرم نمود. بطور طبیعی آغوز ترش می‌شود، برای این کار می‌توان آن را در یک ظرف تمیز، و محیطی دور از حرارت اضافی نگهداری نمود تا اینکه عمل ترش (تخمیر) شدن انجام شود، بدین ترتیب یک خوراک قابل قبول برای گوسله‌ها تأمین شده که بیش از سه روز هم می‌توان از آن نگهداری نمود. برای حفاظت از آغوز می‌توان اسید پروپیونیک را نیز به مقدار ۱٪ وزنی به آن افزود.

مکملهای آغوز

زمانی که آغوز در دسترس نباشد و یا آغوز موجود، بسیار بی کیفیت باشد، مکملهای تجاری می‌توانند راهگشا باشند. این مواد حاوی ایمونوگلوبولینهای گاوی هستند، و از آب پنیر و بوسیله تکنولوژی خاصی ساخته شده اند. میزان

تاثیر این ماده جانشین، بر طبق نوع تولید، و وضعیت های استفاده متفاوت هستند. این جانشین، می تواند در بالا بردن میزان آنتی بادیهای آغوز بی کیفیت، و نیز افزایش تیتر آنتی بادیهای بدن گوساله مفید باشد.

مقایسه بین آغوز، شیر انتقالی، شیر و جانشین شیر.

ترکیب شیر ترشح شده از پستان گاو، تغییرات زیادی را بعد از زایش، به خود می بیند. ابتدا شیر بکلی آغوز می باشد، شیری که برای ۴ تا ۵ روز بعد از اولین شیردوشی دوشیده می شود، شیر انتقالی (شیری که از نظر ترکیب بین آغوز و شیر معمولی است)، نامیده می گردد. شش دوشش اول، از نظر مواد مغذی غنی تر از شیر معمولی، یا شیر جانشین است. در مقام مقایسه بین جانشینهای شیر، و شیر معمولی ترشح شده از یک گاو، تفاوت‌هایی هم، در کیفیت وجود دارد و هم، در میزان رقت. جدول زیر، ترکیبات یک جانشین شیر را با رقت استاندارد نشان داده است.

COMPOSITION AND CHARACTERISTICS OF COLOSTRUM, WHOLE MILK AND RECONSTITUTED MILK REPLACER (1 LB POWDER + 7 LB WATER)

Item	Reconstituted					
	First milking	Second milking day	Second day	Third milk	Whole milk replacer	
Specific gravity, g/ml	1.056	1.040	1.034	1.033	1.032	
Total solids, %	23.9	17.9	14.0	13.6	12.9	12.5
Fat, %	6.7	5.4	4.1	4.3	4.0	2.5
Nonfat solids, %	16.7	12.2	9.6	9.5	8.8	11.25
Protein, %	14.0	8.4	4.6	4.1	3.1	2.8
Lactose, %	2.7	3.9	4.5	4.7	5.0	variable
Ash, %	1.1	1.0	.8	.8	.7	variable
Vitamin A, g/100 ml ^{295.0}	190.0	95.0	74.0	34.0		variable
Immunoglobulins, %	6.0	4.2	1.0	—	—	0

جانشنهای شیر از نظر کیفیت مقاوت هستند. در هنگام انتخاب و خرید آنها حتما به برچسب خوراک توجه کنید. بهترین جانشین شیر، حاوی ۲۲٪ پروتئین که همگی از مواد لبنی سرچشم مگرفته اند می باشد. در جدول زیر، فهرستی از منابع پروتئینی که می توانند در جانشین شیر وجود داشته باشند نشان داده شده است. شما می توانید در هنگام خرید، منابع پروتئینی خوراک تهیه شده توسط خود را با این جدول مقایسه کنید.

PROTEIN SOURCES IN MILK REPLACERS

A. Optimum	B. Good	C. Inferior
Skim milk powder	Chemically modified soy protein	Meat solubles
Buttermilk powder	Soy concentrate	Fish protein concentrate
Dried whole whey	Soy isolates	Distillers' dried solubles
De-lactosed whey		Brewer's dried yeast
Casein		Oat flour
Milk albumin		Wheat flour

میزان چربی در یک جانشین شیر که بصورت پودر است، حداقل ۱۰٪ می باشد و ممکن است تا ۲۰٪ نیز برسد. بالاتر رفتن میزان چربی، از این حد می تواند منتهی به بروز اسهال شدید، و نیز کاهش انرژی برای رشد گوساله گردد. استفاده از چربیهای حیوانی، بر چربیهای با منشاء گیاهی ترجیح دارد. منابع کربوهیدراتی که گوساله می تواند از آنها استفاده کند، لاکتوز (قد شیر) و دکستروز (گلوكز) می باشند. دو منبع معمولی که نباید در ترکیب جانشین شیر استفاده شوند، نشاسته و ساکروز (قد چوب) هستند. شیرهای تولید شده توسط گاو های ورم پستانی، و یا شیرهایی که به علی باید دور ریخته شوند را می توان به عنوان خوراک مایع در اختیار گوساله های جوان قرار داد. شیرهایی که باید دور ریخته شوند، شیرهایی هستند که از گاو هایی با درمان توسط آنتی بیوتیکها ترشح می شوند. این شیر را می توان به صورت تازه و به همان روشهی که یک شیر کامل را مصرف می کنند، مصرف کرد. از تغذیه شیرهایی که خیلی غیر نرمال هستند (دارای خون و یا خیلی آبکی)، اجتناب کنید. شیرهای دور ریخته شدنی، که اضافه بر مصرف گوساله ها می باشند را

میتوان تخمیر نمود، و یا اینکه به صور مختلف شیمیایی نگهداری کرد. شیری که ۳ تا ۶ دوشش از تجویز آنتی بیوتیک آن گذشته، می تواند به راحتی تخمیر گردد. شیری که از اولین دوشش بعد از تجویز آنتی بیوتیک به دست می آید را نمی توان به تنها ی تخمیر نمود، اما معمولاً زمانی تخمیر می شود که با شیرهایی که از تجویز آنها مدتی گذشته، مخلوط شده باشد. تغذیه شیرهای آلوه به ورم پستان، به گوساله ها باعث افزایش مرگ و میر و یا ورم پستان در این حیوانات در زمان زایمان نمی گردد. گوساله هایی که از شیرپاستوریزه شده، بعلاوه کشتها و یا استافیلوكوکوس اورئوس زنده بودند، مدارکی دال بر وجود این ارگانیزم، در بافت‌های خود ۱۰ تا ۱۴ روز بعد از، در معرض قرار گرفتن آنها نشان ندادند. همچنین در اولین دوره شیردهی، تلیسه هایی که استافیلوكوک اورئوس را در شیر پاستوریزه خود دریافت کرده بودند، مثل گوساله ها، نسبت به گروه کنترل شیوع بیشتری از آلوگی را نشان ندادند. شیرهای آلوه به ورم پستان را نباید، در گوساله های با سن کمتر از دو روز مصرف نمود، چرا که در این زمان، روده حیوان نسبت به پروتئینهای بزرگ نفوذپذیر می باشد. اسهال در گوساله هایی که از شیر آلوه به ورم پستان دریافت کرده اند، نسبت به آنهایی که شیرهای معمولی را مصرف کرده اند شایعتر نبوده. توصیه ها در مورد گوساله هایی که از شیرهای آلوه به ورم پستان دریافت کرده اند، این است که، در بکس‌های انفرادی نگهداری شده، تا از مکیده شدن و در نتیجه وارد شدن ارگانیزمها به داخل کانال سر پستانک آنها، جلوگیری شود. گوساله هایی که از شیر حاوی آنتی بیوتیک مصرف می نمایند را نباید برای کشتار و مصرف از گوشت آنها به بازار عرضه نمود، بلکه دوره توصیه شده را باید سپری نموده تا اثرات آن از گوشت حیوان زایل گردد.

مقدار مصرف خوراک، دفعات خوراکدهی، و سن از شیر گیری:

در درجه اول، برای پرورش گوساله، تهیه مقادیر مناسبی از ماده خشک جهت نیاز رشد حیوان ضروري است. ماده خشک حاصل از غذای مایع، باید مساوی یک درصد وزن تولد حیوان باشد، و باید از تولد تا هنگام از شیرگیری به حیوان خورانده شود. برای یک گوساله هشتین به وزن ۱۰۰ پوند، یک پوند از ماده خشک مصرفی روزانه باید از ۸ پوند شیر، ۶ پوند کلسترولم اضافی، ۷ پوند شیر انتقالی، یا ۱/۱ پوند جانشین شیر بعلاوه ۷ پوند آب تامین گردد. تخمین درصد ماده خشک، در جیره مایع و میزان رقت برای اختصاص حجم کل غذایی که برای گوساله داده می شود، لازم است. غذای مایع را می توان به صورت گرم و یا سرد به حیوان خوراند، ولی در هنگام مصرف جانشین شیر که باید آن را بوسیله آب به رقت مناسب رساند، و نیز راحتی مصرف در گوساله، از آب گرم بهتر است که، استفاده شود. تغذیه گوساله ها از شیر یا جانشین شیر، بوسیله سطل عملی معمولی و عمومی به حساب می آید، اگر چه خیلی از پرورش دهندها گوساله، از سلطهای و یا بطریهای پستانکدار در این خصوص استفاده می کنند. در هیچیک از این

روشها مزیت خاصی اعم از بهداشتی و یا کاربردی دیده نشده است. از دستگاههای اتوماتیک نیز می‌توان برای این منظور استفاده نمود، ولی یک مدیریت خوب و مشاهده دقیق، برای رسیدن به هدف از شیرگیری گو dalle در وضعیت مناسب بهداشتی مورد نیاز است. در این خصوص همیشه با خاطر داشته باشید که، تمامی وسایل مورد استفاده، باید کاملاً تمیز و پاک باشند. اکثر پرورش دهنگان گو dalle دو بار در روز، شیر به گو dalle های خود میدهند. مثلاً یک گو dalle ۱۰۰ پوندی می‌تواند ۴ پوند شیر در صبح و ۴ پوند بقیه را بعد از ظهر دریافت کند. دو بار تغذیه در روز، می‌تواند اطمینان مارا از مشاهده دو بار در روز گو dalle بالا ببرد. برای گو dalle های ضعیف، دفعات خوراکدهی بیشتر، می‌تواند مفید واقع گردد. تغذیه یکبار در روز شیر، نیز می‌تواند موفقیت آمیز باشد؛ ولی وقتی که گو dalle ها در محیطهای خیلی سرد، و نا مطلوب نگهداری می‌شوند، نمی‌تواند اثر خوبی داشته باشد. کلید موفقیت در این خصوص، مشاهدات دقیق برای شناسایی هر گونه بیماری، و رسیدن مواد مغذی مورد نیاز حیوان، بدون اینکه غذایی بیش از حد به آن خورانده شود. گو dalle هایی که یکبار در روز شیر مصرف می‌کنند، باید به همان اندازه که گو dalle های دو بار شیرخوار، مصرف می‌کنند، ماده خشک دریافت نمایند، اما برای اجتناب از ناراحتی های گوارشی، مقدار غذایی مایعی که باید مصرف نمایند کمتر می‌گردد. برای این منظور می‌توان با اضافه نمودن جانشین شیر خشک به شیر کاملی که ورم پستانی است، مقدار ماده خشک دریافته گو dalle را افزایش داد، بدون اینکه حجم شیر دریافته توسط گو dalle افزایش یابد. اگرچه این روش نتایج مطلوبی بر روی افزایش وزن روزانه، و سلامتی گو dalle، داشته است، ولی بوسیله اکثر پرورش دهنگان گو dalle به اجرا در نمی‌آید. اگر گو dalle ها به صورت یکبار در روز شیر مصرف می‌کنند، یکبار دیگر سر زدن به گو dalle ها، برای دستیابی به سلامتی، و پرورش مناسب گو dalle ها، لازم می‌باشد. در آب و هوای خیلی سرد، دفعات خوراکدهی، باید افزایش یابد، چرا که انرژی مورد نیاز گو dalle ها در این زمان بیشتر می‌شود. برای این کار می‌توان، مقدار شیر مصرفی گو dalle هارا، بین $1/5$ تا $1/25$ برابر افزایش داد، و دفعات شیردهی را به سه مرتبه در روز رساند.

از شیرگیری گو dalle ها پیش از موعد مقرر و معمول، یعنی در سنین پایین یک عمل قابل قبول است. تحقیقات نشان میدهند که، گو dalle ها می‌توانند بطور موفقیت آمیزی در سن ۳ هفتگی از شیر گرفته شوند؛ اما بیشتر پرورش دهنگان گو dalle، ترجیح می‌دهند، در سنین بین ۴ - ۸ هفتگی این کار انجام گیرد. اگر گو dalle ها بعد از ۸ هفتگی از شیر گرفته شوند، منجر به چربی دار شدن بدن آنها می‌گردد. اگر گو dalle ها در ۲۱ روزگی از شیر گرفته شوند، ممکن است در اولین ماه بعد از شیرگیری دچار افت رشد گردند. ولی تا ۱۲ هفتگی، چه گو dalle هایی که زود از شیر گرفته شده اند، و چه آنهایی که دیرتر، به وزنی واحد خواهند رسید. از شیرگیری، بر اساس میزان ماده خشک مصرفی روزانه ($1/5$ - $1/5$ پوند در روز)، می‌تواند عملی مناسب باشد. از شیرگیری ناگهانی، معمولاً باعث تحریک حیوان

به مصرف بیشتر خوراک می گردد. مصرف خوراک استارتر (شروع کننده) را می توان، با در اختیار گذاردن آن، بلا فاصله بعد از مصرف شیر، در حیوان تحریک و تشویق نمود. معمولاً، از شیرگیری زود هنگام، هزینه های خوراک و کارگری را کاهش میدهد؛ از طرف دیگر نتایج خوبی با از شیرگیری در ۲۱ - ۳۵ روزگی مشاهده شده است. گوساله هایی که از استارتر با کیفیت نامطلوب مصرف کرده اند، و یا مقدار مصرف در آنها، کمتر از یک پوند می باشد، باید در وضعیت شیرخوارگی آنقدر باقی بمانند تا اینکه، وضعیت بدنی آنها و مصرف ماده خشک در آنها، به مقادیر مناسب و مطلوب برسد.

جیره های استارتر

جیره ای با کیفیت، و خوشخوراک، باید در اختیار گوساله ها، و در اولین هفته زندگی حیوان قرار گیرد. بهترین استارتر برای گوساله دارای، انرژی بالا، ذرات درشت تر، و حاوی ۱۸ درصد پروتئین خام (بر اساس ماده خشک)، می باشد. برای تشویق حیوان به مصرف بیشتر، دانه ها باید بصورت کامل، آرد شده با ذرات درشت، ترک دار، و یا رول شده، در جیره وجود داشته باشد. استفاده از ملاسها (بیش از ۵ درصد از مخلوط) می تواند، باعث بالا رفتن خوشخوراکی جیره شده، و ذرات گردو غبار را به حداقل برساند. اگر ذرات جیره، خیلی خرد شده باشند، باعث خمیری شدن، و نامطلوب شدن جیره، برای مصرف گوساله خواهد شد. از دانه ها به صورت کامل، بخصوص یولاف، می توان در جیره های استارتر، برای گوساله های بالاتر از سه ماهه، استفاده نمود. از جیره های استارتر، باید تا سن ۱۲ هفتگی استفاده نمود. مصرف استارتر باید به صورت محدود و بین ۳ - ۵ پوند برای هر گوساله تامین شود. در جدول زیر مثالهایی از جیره های استارتر آورده شده است.

EXAMPLES OF SOME CALF STARTERS

Grain starters¹

	1	2	3
Ingredients (air dry basis)			
Corn (cracked or coarse ground), %	43.5	29.0	57.0
Oats (rolled or crushed), %	28.0	20.0	
Barley (rolled or coarse ground), %		20.0	
Soybean meal, %	20.0	14.3	16.0
Distillers grains, %		9.0	

Alfalfa, %			20.0
Molasses, %	5.0	5.0	5.0
Dicalcium phosphate, %	.7	.6	.9
Limestone, %	1.7	1.8	.8
TM salt and vitamins, %	.3	.3	.3
Composition (DM basis)			
Crude protein, %	18.5	18.0	18.5
TDN, %	82.0	81.5	81.4
ADF, %	8.0	8.8	9.2
Calcium, %	.4	.9	.9
Phosphorus, %	.5	.5	.5
Vitamin A, IU/lb	1500	1500	1500
Vitamin D, IU/lb	500	500	500
Vitamin E, IU/lb	11	11	11

¹Hay may be offered free choice with starters 1 and 2.

مواد افزودنی

از کوکسیدیو استاتها، و یا یونوفرها، ممکن است برای کاهش موارد کوکسیدیوز، و نیز افزایش رشد، در گوساله ها استفاده شود. برخی از تولیدات (برای کوکسیدیوز) را می توان به جانشین شیر و یا استارتر اضافه نمود. از یونوفرها می توان، برای بالا بردن میزان افزایش وزن، و نیز راندمان مصرف خوراک، در جیره استارتر استفاده نمود.

استفاده از علوفه خشک، و سیلاژها برای گوساله های جوان
 از سن ۵ – ۱۰ روزگی که گوساله قادر به برداشتن لقمه است، می توان از علوفه خشک مرغوب استفاده نمود، ولی لازم نیست که خوراکهای خشبي جایگاهی، و یا ۱۰ هفتگی برای گوساله ها بکار برد. اگر به دلایل مشکلات جایگاهی، و یا سیستمی، نتوانید از مواد خشبي به خوبی استفاده کنید، می توانید آن را به همراه جیره استارتر مصرف نمایید. در جدول بالا، جیره شماره ۳ یک مثال از جیره مناسب برای گوساله است که، از علوفه خشک یا سیلاژها استفاده کرده است. از سیلاژ های دارای رطوبت بالا، و نیز علوفه مرتعی بسیار پر آب، تا سن سه ماهگی گوساله نباید استفاده نمود، چرا که رطوبت بالا در خوراکها، می تواند باعث محدودیت مصرف در گوساله شده، و رشد را مختل نماید.

آب

گوسله هایی که به صورت محدود، از خوراکهای مایع (همچون گوسله هایی که به صورت یک وعده در روز)، استفاده می کنند، باید آب در اختیار داشته باشند، بخصوص، در طی فصول گرم سال. آب را می توان به صورت آزاد، در سن ۴ روزگی برای گوسله ها تامین نمود. در هنگام تامین آب مطمئن شوید که، آبی که در اختیار حیوان قرار می دهد، تازه بوده، و از سطلهای تمیز استفاده می شود. گوسله هایی که در دوران شیرخوارگی (از تولد تا ۴ هفتگی)، آب نیز در اختیار داشته باشند، نسبت به آنها می کنند، بیشتر استارتر مصرف خواهند کرد، و از کارآیی بهتری برخوردار خواهند بود.

خلاصه برنامه خوراکدهی در اوائل زندگی گوسله

برای رشد و قوی شدن بهتر گوسله، نیاز به یک برنامه دقیق خوراکدهی می باشد. این برنامه را می توان بصورت زیر خلاصه نمود:

روز اول: کلسترول

روز دوم: کلسترول

روز سوم: کلسترول

روز چهارم: تغذیه شیر یا جانشین شیر، شروع استارتر و آب

روز پنجم تا از شیرگیری: تداوم برنامه مربوط به خوراکهای مایع از شیرگیری تا ۱۲ هفتگی: استارتر (بیش از ۵ پوند در روز)، اگر از قبل علوفه مصرف نشده، شروع به مصرف علوفه گردد.

اگر از خوراک با کیفیت، به اندازه کافی استفاده می شود، ولی وضعیت مدیریتی مناسبی وجود ندارد، گوسله هایی را که به خوبی رشد کرده اند، و قوی هستند باید جایگزین نمود.

تغذیه تلیسه ها

نگهداری گوسله ها از ۱۲ هفتگی تا یک سالگی:

در طی این دوران از زندگی تلیسه های جایگزین گله، از علوفه به صورت آزاد و کنسانتره به صورت محدود می توان استفاده نمود. مقدار، و کیفیت دانه مورد استفاده در جیره این حیوانات، بسته به کیفیت علوفه تغییر خواهد کرد (حتی می تواند باعث محدود نمودن مصرف علوفه نیز گردد). مرتع و علوفه مرتعی را می توان با موفقیت، در تغذیه تلیسه ها بکار گرفت، اما نباید انتظار داشت که، تمامی نیازهای حیوان بدین طریق تامین گردد. مخلوطی از دانه ها، و مقداری علوفه به صورت ذخیره شده، می تواند برای گوسله های کمتر از ۶ ماه، که در مرتع چرا انجام می کنند، مفید باشد.

HEIFER GRAIN GUIDELINES ACCORDING TO FORAGE QUALITY FOR 1.8 POUNDS PER DAY GAIN

Forage Quality	Heifer weight			
	200- 400	500- 700	800- 1000	over 1000
lb of grain/heifer/day				
Legume-Grass				
Excellent	2-3	0	0	0
Very good	3-4	1-2	1	0
Fair	4-5	4-5	3-4	3-4
Grass				
Excellent	3-4	0-2	0	0
Very good	4-5	2-3	2-3	2-3
Fair	5-6	4-5	4-5	4-5

اگر تلیسه ها را نتوان گروه بندی نمود، خوراکدهی تدریجی به صورت اختیاری می تواند انجام گیرد. در این خصوص، برای کاهش انرژی، در موقعی که جیره به صورت آزاد در اختیار حیوانات قرار می گیرد، اضافه نمودن خوراکهای پر حجم، و کم کیفیت، می تواند مفید باشد. به صورت آزاد، می توان از نمکهای مواد معدنی کم نیاز و نیز کلسیم و فسفر استفاده نمود، البته اگر در جیره مقادیر مناسبی از آنها منظور نشده باشد. همه تلیسه ها باید در تمامی موقع، به آب تازه و پاک، دسترسی داشته باشند. در این دوره از زندگی حیوان، باید از بیش از حد غذا دادن به حیوان، و چاق شدن آن، جلوگیری نمود. تلیسه هایی که بیش از حد خوراک مصرف نموده، و چاق شده باشند، نسبت به آنها یکه وضعیت متوسط تری دارند کمتر، شیر تولید خواهند کرد. مهمترین دوران، برای رشد و نمو مناسب غدد پستانی، بین ۳ تا ۹ ماهگی است. در این دوره، بافت پستانی حدود $\frac{3}{5}$ برابر دیگر باقتهای بدن رشد خواهند کرد. گوساله هایی که سن از شیرگیری آنها، تا هنگام جفت گیری، از جیره های پر کنسانتره استفاده می کنند، تکامل بافت مترشحه شیر، در آنها کمتر از تلیسه هایی خواهد بود که، به صورت نرمال خوراک مصرف کرده اند، در این رابطه، میزان افزایش وزن مشخصی توصیه شده است. تلیسه هایی که تا قبل از بلوغ جنسی خیلی چاق شده باشند، اثرات بدی

روی بافت مترشحه پستان، در جهت تکامل آن، و یا تغییرات حرکهای ترشح شده داخلی رشد دهنده پستان خواهد داشت. شتاب رشد برای تلیسه های ۱۵ ماهه و مسن تر، اثری روی بافت مترشحه پستان نخواهد داشت. بالاتر رفتن سطح پروتئین در جیره (۱۴ - ۱۶ درصد)، می تواند برای جلوگیری از چاق شدن حیوان، زمانی که تلیسه ها جیره های پر انرژی دریافت می کنند مفید باشد. به شرطی که، مقدار پروتئین علوفه مصرفی مناسب باشد، کمی مکمل پروتئینی، در مخلوط کنسانتره مصرفی، می تواند منظور ما را تامین نماید. مخلوط دانه ها، برای گاو های شیری که مقدار مناسبی مکملهای ویتامینی و مواد معدنی به آنها اضافه شده، مورد استفاده قرار می گیرند. برای بالا بردن افزایش وزن روزانه در تلیسه ها، می توان از یونوفرهایی همچون مونتزین، یا لاسالوسید استفاده نمود (جدول زیر).

COMMON FEED ADDITIVES

Additives	Function(s)	Recommendation
Anhydrous ammonia (NH3)	Source of nonprotein nitrogen (NPN) for ruminants; improves fiber digestibility, and serves as a forage preservative.	Add 7 lb/wet ton of corn silage; 20 lb/ton of baled hay; 40 to 60 lb/ton administered as a gas for 1 to 3 weeks for straw or corn stalks.
Amprolium (Coriad)	Prevents and treats coccidiosis in young calves. Add 2.25 mg/lb of body weight for 5 to 21 days to milk or milk replacer.	Calves may increase weight gain 10 to 20 lb in the first 16 weeks of life. This improvement does not always occur. Calves may develop disease organisms resistant to the drug. No advantage is observed in older heifers or cows. Check specific product label for level and

withdrawal time.

Anionic (MgSO ₄ , CaCl ₂ , CaSO ₄)	salts NH ₄ Cl, NH ₄ SO ₄ ,	Acidifies diets, stimulating intestinal absorption and bone mobilization of calcium, aiding in the prevention of milk fever.	Add to close up dry cow ration 2 to 3 weeks prepartum. Increase dietary calcium to between 150 and 180 grams. Remove anionic salts after calving.
Bentonite		A clay mineral which swells 5 to 20 times in the rumen and has adsorption properties. Adds bulk in the ration and slows the rate of feed passage. Also used as a binder in pelleting feed.	Bentonite can correct milk fat depression due to heavy grain feeding. Add 5% (100 lb/ton) in the grain mixture. Fat test will not increase above normal. Cows may consume large amounts when offered free choice.
Beta-carotene		Source of beta-carotene and vitamin A. The corpus luteum (yellow body) on the ovary contains high levels of beta-carotene, which may influence reproduction. Immune function may be enhanced.	Feed 180 to 300 mg/cow starting 2 week preparation until cow is diagnosed pregnant. Not routinely recommended.
Buffers (see sodium bicarbonate , sodium sesquicarbonate and magnesium oxide)			
Choline		Involved with lipid synthesis and secretion from the	Cows with fatty liver problems fed high grain diets, ketotic cows, and

	liver.	high-producing cows. Must bypass rumen to be effective.
Fat (oil)	Source of concentrated energy (2.25 times higher than starch) that can increase milk yield and fat test.	Early lactation (120 days postpartum) when cows are in negative energy balance (losing body weight). General recommendation is 1 lb/cow/day of supplemental fat.
Ionophores Monensin (Rumensin) or Lasalocid (Bovatec)	Antibiotics (coccidiostats) which alter rumen fermentation, increasing propionic acid and decreasing acetic. Improves rate of gain in heifers.	Illegal to feed to lactating or dry dairy cows. 60 to 300 mg/day for heifers.
Larvicide	Prevents development of fly larvae in manure.	Cattle must consume it daily. Sanitation is essential since it controls only flies that breed in manure.
Magnesium oxide	Source of magnesium (54% by weight). Corrects milk fat depression. Increases the uptake of milk fat precursors at the mammary gland. Alkalizing effect in the rumen.	Milk fat depression from high grain feeding may be corrected with .2 lb/cow/day. More response occurs when combined with sodium bicarbonate. It will not raise test above normal. Magnesium oxide is unpalatable.

Methionine (methionine hydroxy analog, MHA)	An essential amino acid used in protein and fat synthesis. Fat test may increase.	Milk yield responses are not consistent. May help fat test in top-producing cows.
Mineral—chelated	Mineral is chemically bound to organic matter, which increases solubility and absorption.	No research to indicate increased milk production. May improve immune function.
Niacin	Water soluble B vitamin that is needed for energy transformation, slows fat mobilization, controls fatty liver and increases feed intake.	Feed 6 mg/cow/day from 2 weeks prepartum to 10 weeks postpartum to fat cows, ketotic-fat prone cows and high-producing cows.
Propionic acid	Serves as a feed preservative which acidifies the feed and inhibits mold growth. Normal acid in the rumen of a cow.	Add 1/2 to 1-1/2% of the feed. Level will depend on feed moisture level and length of storage.
Propylene glycol	Liquid or dry product converted to blood sugar in the liver of the cow. Increases circulating blood glucose (sugar).	Effective way of preventing primary ketosis by maintaining blood sugar levels. It must be administered before cows go off feed and may be unpalatable. Some cows require drenching. Administer 8 ounces twice a day until ketones disappear from

the milk (use ketone test kit).

Sodium bicarbonate sodium sesquicarbonate	Maintain desired pH (6.2 to 6.8) in the rumen, which improves feed intake and digestibility, corrects volatile fatty acid production, and can help maintain normal milk fat test.	Feed 1/4 to 1/2 lb/cow/day when corn silage is the main forage, during periods of heat stress, when off-feed is a problem such as during the early postpartum period, or when the ration DM is low (below 50%).
Urea	Source of nonprotein nitrogen for ruminants.	Add 10 lb/ton of wet corn silage or 1% incorporation into the grain mix. Maximum of .4 lb of urea/cow/day.
Yeast	Irradiated yeast is a source of vitamin D and B-complex vitamins. Changes the fermentation pattern in the rumen.	No advantage in adding yeast to livestock rations with sufficient B-complex vitamins. Yeast will not persist in the rumen because of acids present. Consistency of the manure may change.
Zinc methionine (Zin-Pro)	Source of zinc. Organic chelated form plus methionine, which is not degraded in the rumen.	4.5 g/cow/day is suggested for cows with feet and leg problems (4% zinc product).

برنامه های خوراکدھی برای تلیسە های ۱ تا ۲ ساله (تا دو ماه قبل از زایمان).

اگر علوفه خوبی در اختیار دارید، می تواند، تنها خوراکی باشد که برای رفع نیاز های تلیسە های بیش از یک سال از آنها استفاده می کنید. نمکهای مواد معدنی، و نیز مکمل های کلسیم و فسفر را، می توانید به صورت آزاد در اختیار آنها قرار دهید. تلیسە ها در این سن باید ۱/۷ تا ۲ پوند در روز افزایش وزن داشته باشند. اگر سرعت رشد مطلوب نیست، برخی از دانه ها را، آنهم به مقدار خیلی کم می توان به جیره آنها اضافه نمود. تلیسە هایی که در مراتع مرغوب به چرا مشغول هستند، به علوفه و کنسانتره اضافی نیازی ندارند. با بلوغ گیاهان موجود در مراتع، مکملهای کنسانتره ای، یا دیگر خوراکها را، می توان به جیره آنها اضافه کرد. تلیسە هایی که از نظر انرژی، فسفر، یا ویتامین A کمبودی داشته باشند علائم فحلي را از خود بروز نخواهند داد. اولین علائم فحلي در تلیسە ها بستگی به اندازه و وزن حیوان دارد، اما در درجه اول وزن مهم است. توصیه عمومی این است که، علائم اولین فحلي، در تلیسە زمانی بروز خواهد کرد که، حیوان ۴۰ درصد وزن هنگام بلوغ خود را بدست آورده باشد، که این امر باید قبل از ۱۲ ماهگی اتفاق افتاده باشد. تلیسە هایی که مقادیر بالایی از مواد مغذی را دریافت می نمایند علائم اولین فحلي را زودتر از آنها می کنند که به میزان توصیه شده رشد کرده باشند نشان خواهند داد، اما اگر تغذیه کمتر از سطوح استاندارد تعیین شده و نیاز حیوان باشد، علائم فحلي عقب خواهد افتاد. در این زمان، تخمک گذاری ممکن است اتفاق بیافتد، ولی علائم معمول فحلي بروز نخواهد کرد. تلیسە های با وضعیت مناسب بدنی، و افزایش وزن مناسب، معمولاً علائم فحلي را به روشنی نشان میدهند، و دارای درصد آبستنی مناسبی نسبت به آنها می کنند که وضعیت امتیاز بدنی مناسبی ندارند، و یا دارای کمبود وزن هستند، می باشند. در مورد تلیسە هایی که وضعیت بدنی بیش از حد داشته و یا چاق می باشند، نیاز بیشتری به تلقیح به ازای هر آبستنی، نسبت به آنها می کنند و اندازه نرمال دارند، خواهند داشت. در جدول زیر اوزان مناسب برای اولین تلقیح، در نژادهای مهم آورده شده است.

DESIRABLE WEIGHTS AND BODY CONDITION SCORES FOR DAIRY HEIFERS

Age months	in Body Score	Ayrshire		M.
		Brown Holstein	Swiss or Shorthorn or Guernsey	Jersey
Birth		lb		
1		90 - 100	65 - 75	55 - 60
2	2.2	120 - 130	90 - 100	70 - 80
4	2.2	170 - 190	150 - 160	110 - 120
6	2.3	275 - 300	240 - 250	190 - 200
12	2.8	390 - 410	320 - 340	270 - 280
14*	3.0	740 - 760	590 - 610	510 - 520
18	3.2	800 - 850	670 - 690	570 - 600
22	3.5	1050 - 1100	850 - 870	750 - 775
		1250 - 1300	1025 - 1075	900 - 950

*Breed heifers in this weight range. Heifers should weigh about 60% of their mature weight when bred. With proper feeding, heifers should reach these weights and have good skeletal growth at 14 to 16 months of age.

دوماه قبل از زایمان تا هنگام زایمان:

چگونگی تغذیه تلیسه ها در این دوره می تواند اثرات زیادی بر روی تولید شیر در طی اولین دوره شیردهی حیوان داشته باشد. تلیسه ها باید، حرکتی از رشد کند، بعد از شروع آبستنی، تا رشد سریع (۱/۷ تا ۲ پوند در روز)، در دو تا سه ماهه آخر آبستنی را طی کنند. تلیسه ها قبل از زایمان دارای رشد سریعی می باشند، ولی در طی شیردهی نیز، نیاز به رشد خواهد داشت، این دسته از تلیسه ها، نسبت به تلیسه هایی که در هنگام زایمان، به اندازه مناسب رسیده باشند، از تداوم شیردهی بیشتری برخوردار می باشند. همچنین تلیسه هایی که در هنگام زایمان کمی کمتر از اندازه مناسب باشند (۸۰٪ وضعیت نرمال)، به پتانسیل تولید خود، و اندازه نرمال خود، خواهد رسید، اگر که مواد مغذی مورد نیاز برای رشد و تولید شیر در طی دوره شیردهی، تامین گردد. مقادیر مناسب دانه برای مصرف حیوان، قبل از زایمان بستگی خواهد داشت به کیفیت مواد خشبي، اندازه، و وضعیت بدنی تلیسه. در یک حساب سرانگشتی، مقدار دانه باید، یک درصد وزن بدن، در شروع ۶ هفته قبل از زایمان باشد. در این خصوص مطمئن شوید که، جیره ها برای پروتئین، مواد معدنی، و ویتامینها متعادل شده باشند. بیش از حد مصرف کردن

نمک، می تواند احتمال بروز ادم پستان را بالا ببرد، که باید در دو هفته قبل از زایمان نسبت به اجتناب از مصرف آن اقدام گردد. تلیسه هایی که به خوبی رشد کرده باشند، در هنگام زایمان حداقل مشکلات را خواهند داشت، اما آسانی زایی، می تواند تحت تاثیر سطح مواد مغذی به دو طریق قرار گیرد، ۱) تاثیر روی اندازه گوساله، و ۲) تاثیر روی چاقی مادر. در وزن های یکسان، تلیسه های چاق و دارای وضعیت های بیش از حد نرمال، نقریبا همیشه جوانتر بوده، که متعاقب آن از رشد اسکلتی کمتری نسبت به تلیسه های با رشد نرمال برخوردار می باشند. بدین ترتیب، تلیسه های چاق، میزان سخت زایی بیشتری را خواهند داشت، چرا که کوچک بودن محوطه لگنی در هنگام زایمان، برای عبور گوساله مشکل ایجاد خواهد کرد. تلیسه هایی که از وضعیت بدنی مناسبی برخوردار نبوده، و ضعیف می باشند، در هنگام زایمان، نیاز به کمک خواهند داشت، و در این هنگام نسبت به تلیسه های نرمال بیشتر تلف می شوند.

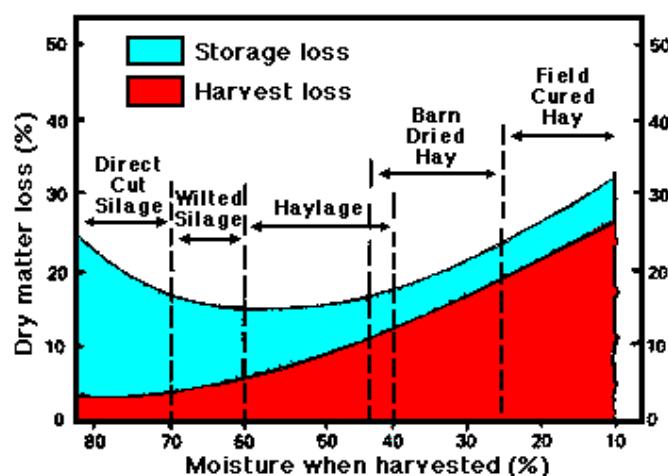
سیستم های تغذیه ای

یک سیستم موفق خوراکدهی، در گاو های شیری، سیستمی خواهد بود که بتواند نیاز های حیوان را به مواد مغذی، در زمان مناسب در اختیار حیوان قرار دهد؛ چرا که حیوان قادر به تولید حداقل شیر گردد، و بتواند به مدت طولانی آن را ثابت نگهدارد. یک سیستم واحد را نمی توان برای کلیه گاوداران توصیه نمود. سیستم خوراکدهی انتخاب شده، باید نحوه در اختیار گذاردن مواد خشبي، دانه، پروتئين، و مواد معدني را، یا به صورت تک تک، یا به صورت کلی تعریف کند.

سیستم های تغذیه علوفه:

علوفه در کلاسي از خوراکها قرار می گيرد که، از نظر فيير غني بوده، و از لاحظ قابلیت هضم مواد مغذی ضعیف می باشد، و شامل کل گیاه سبز ذرت، دانه های کوچک (همچون یولاف ، جو ، یا گندم)، گیاهان خانواده لگومینه، و گراسها است. علوفه منبع اصلی تامین فيير مورد نیاز، برای گاو، جهت مصارف نگهداري، اعمال هضمي، ثبات محیط داخلی شکمبه برای تحريك رشد در میکروبهاي شکمبه، عمل نشخوار، و تولید بزاق است. علوفه معمولاً منابع اقتصادي برای تامین نیاز های حیوان نسبت به دانه ها، مکملهای پروتئینی، یا مکملهای مواد معدنی - ویتامینها می باشند. انتخاب علوفه بستگی زیادی به وضعیت کشت آن (همچون تیپ خاک، اقلیمي که گیاه در آن کشت انجام شده، تولید گیاه بر پایه سطح مورد نظر، و مواد مغذی تولید شده در واحد سطح) خواهد داشت. کیفیت علوفه باید اولین عامل انتخاب برای ما باشد، جدا از تیپ و نوع علوفه. علوفه با کیفیت بالا، در مقادیر بالايی قابل مصرف می باشند، و قابلیت هضم بالاتری را نسبت به علوفه بالغ، و علوفه با کیفیت پايانی تر خواهند داشت. با استفاده از علوفه با کیفیت پايانی، حتی اگر با دانه ها هم مخلوط گردد، شاید برآورده نمودن نیاز های حيواني با كارآيی پايانی دشوار باشد. علوفه می توانند تیپهای

متفاوتی داشته باشد، هر کدام ترکیبات شیمیایی متفاوتی نیز دارند، محتوای رطوبت آنها، و فرم فیزیکی آنها نیز متفاوت است. در طی سالها کار و تحقیق روی علوفه، و نحوه کشت و داشت و برداشت آنها، افزایش استفاده از آنها به صورت سیلوشده، سادگی کشت مکانیزه، کاهش کار کارگری، یکسانتر شدن کیفیت آنها، افزایش تولید آنها در واحد سطح در مقایسه با مراعع، و کاهش موارد اتلاف آنها در مورد علوفه خشک تحقق پیدا کرده است. در علوفه خشکی که به صورت بسته بندی شده (bale) مورد استفاده قرار می گیرند، افزایش اتلاف، و پتانسیل تخریب با باران (مربوط به خشک شدن بیش از حد) مد نظر قرار می گیرد (شکل زیر).

Estimated total harvest and storage losses when legume-grass forages are harvested at varying moisture levels and by different methods.

اضافه کردن یک عامل، در هنگام خشک کردن، و یا نگاهدارنده بر پایه اسیدپروپیونیک، به علوفه خشک بسته بندی شده، این اجازه را خواهد داد که بتوان گیاه را با رطوبت بالاتری برداشت نمود، و زمان خشک کردن را کمتر کرد.

TABLE 11. COMPARATIVE ANALYSIS OF VARIOUS METHODS OF STORING AND FEEDING DRY FORAGES

Method of storage	Method of feeding	Hours labor required per ton to	Losses expected		Tons hay Feed required ^a
			Harvesting	Storage	

		%	%	%				
A.	Individually Conventional in bales	stanchions or group fed at rack	20	4	5	2.00	1.11	137
B.	Large Stored round bales	inside, fed in rack	20	4	4	0.10	0.55	135
		Stored outside, fed on ground	20	11	22	0.10	0.40	166
C.	3-ton Stored stack	outside, fed in rack	20	9	4	0.08	0.24	135
		Stored outside, fed on ground	20	9	28	0.08	0.17	171
D.	Cubed or pelleted	Individually in stanchion Usually or group purchased fed at bunk		2	2	(Depends on facilities & equipment)		130

^aTons of hay required for 50-cow herd consuming 2.5 tons per cow annually (13.7 lb daily). Additional forage from another source assumed.

جدول بالا فهرستی از روش‌های پیشرفته برای نگهداری علوفه خشک را در خود دارد. هی لازها، موارد مربوط به اتلاف ماده خشک را به حداقل می‌رسانند، و مزیت آنها این است که، یک سازگاری بین برداشت مکانیزه شده، ذخیره سازی و خوراکدهی ایجاد نموده اند. به حداکثر رسیدن کارآیی در سیستم هی لاز، یا دیگر سیلوسازی ها، بستگی به داشتن صورت موجودی و یا مقدار در دسترس بودن گیاه مورد نظر، ادامه داشتن آن شکل از خوراک، الگوهای ذخیره سازی و سیستم خوراکدهی موجود دارد. برای ذخیره سازی به صورت موققت آمیز، می‌توان از

سیلوهای برج مانند، که محدودیت مناسب برای جلوگیری از رسیدن اکسیژن را ایجاد می‌کند، سیلوهای زمینی، و کیفهای پلاستیکی بزرگ استفاده نمود. در جدول زیر مقایسه ای در رابطه با هزینه های هر سیستم آورده شده است.

ECONOMIC COMPARISONS FOR VARIOUS FORAGE STORAGE UNITS AT TWO CAPACITIES

Silo type and size	Capacity DM	Total investment	Ownership costs (per ton DM)
Metal oxygen-limiting			
25 x 80	200	\$ 82,000	\$67.65
25 x 90	325	113,800	57.77
Concrete oxygen-limiting			
20 x 72	170	62,000	60.18
30 x 100	510	120,000	38.82
Concrete stave			
20 x 70	155	30,250	32.20
30 x 80	425	52,500	20.38
Concrete bunker			
10 x 30 x 185	750	24,800	5.13
12 x 40 x 112	500	23,800	7.38
Bagger and bags			
5 bags	250	34,500	32.13
25 bags	750	38,000	11.91

Source: T.D. Hewitt, 1986, Dairy Herd Management, Vol. 24, No. 12, p. 29.

بهترین سیستمی را که می توان برای مزرعه خود انتخاب کنید، بستگی به مقدار نیاز به علوفه، روشهای ذخیره سازی آنها، و سادگی دسترسی و کیفیت علوفه در دسترس خواهد داشت. مشکلات مربوط به کشت علوفه، مارا نسبت به استفاده از آنها راهنمایی خواهد کرد. مثلاً علوفه چین دوم، روی علوفه چین اول به صورت تایه (کپه شده) چیده می شوند، در علوفه ای که به صورت هی لاز ذخیره سازی می گرددند، ارتفاع مناسبی را برای خالی کردن علوفه در سیلو باید داشت، تا بتوان علوفه چین اول را در بخش تحتانی، علوفه چین دوم را در بخش میانی، و علوفه چین سوم را در بخش بالایی ساختمان سیلو قرار داد، و یا در برخی موارد می توان، هی لاز را در بخش تحتانی، و ذرت علوفه ای را در بخش بالایی آن قرار داد. این وضعیتها به ما اجازه نخواهد داد که به صورتی بهینه، از علوفه استفاده کنیم، به طوریکه از علوفه با یک کیفیت، بتوان برای حیوانات تا خالی شدن سیلو استفاده نمود. حیوانات متفاوتی که در گله وجود دارند (در مراحل مختلف زندگی)، می توانند از علوفه با کیفیتهای متفاوتی استفاده کنند، تا اینکه مصرف علوفه در گله به راندمان مناسب خود برسد. یک سیستم مناسب تغذیه علوفه، به ما این امکان را خواهد داد که علوفه را بر اساس کیفیت آنها تقسیم بندی کنیم. برای حل این مشکل می توان، از ساختمانهای کوچکتر (مربوط به ساختمان سیلو)، به جای یک سیلوی بزرگ استفاده نمود. این روش حتی به ما این اجازه را خواهد داد که، تغییرات علوفه ای ما برای حیوان به صورتی تدریجی صورت گیرد، تا خیلی سریع انجام شود. پرورش دهنگان گاوهای شیری، معمولاً به طور سالیانه بیش از ۱۰۰۰ تن علوفه را به صورت سیلو شده نگهداری می کنند، که قسمت اعظم آنها سیلانز ذرت می باشد، به همین دلیل، باید مکانی را برای سیلو سازی این مواد مهیا نمود که از لحاظ اقتصادی به صرفه باشد، و نیز قابل اطمینان، به دلیل اینکه، این مواد بسیار آسیب پذیر بوده، و خراب شدن آنها به دلیل رطوبتی که دارند، بسیار محتمل می باشد؛ از طرف دیگر مسائل مربوط به بارگیری، حمل و تخلیه آنها، می تواند بسیار مهم و کار بر باشد. علوفه معمولاً به صورت آزاد مورد استفاده قرار می گیرند، و یا اینکه به صورت کاملاً مخلوط با کل جیره به حیوان خورانده می شوند (TMR). زمانی که علوفه به صورت آزاد در اختیار حیوان قرار می گیرند، باید در تمام مدت در اختیار حیوان باشند. گاوهایی که با علوفه تغذیه نمی شوند، یا تغذیه آنها بیش از سه ساعت طول می کشد، به صورت کامل خوراک مصرف نمی کنند. مصرف ماده خشک، و متعاقب آن تولید شیر این حیوانات به همین دلیل کاهش نشان میدهد.

سیستم تغذیه دانه (کنسانتره) :

جایگاههای انفرادی مقید شده. تغذیه گاوهایی که در جایگاههای بسته انفرادی به صورت مقید شده، یا مقید نشده، نگهداری می شوند، نیاز بیشتری به کار کارگری نسبت به جایگاههای نیمه بسته خواهد داشت. کنسانتره را می توان بوسیله مخلوط کردن تمامی اجزاء آن (مخلوط کامل دانه ها)، بجز بخش علوفه ای، یا به

صورت جدگانه، در اختیار حیوان گذارد. در این روش می توان، کل خوراکها را به صورت TMR برای حیوان مهیا نمود. برای به حداقل رساندن کار کارگری، در خصوص ارائه خوراک، می توان از روش‌های مکانیزه استفاده نمود. در این سیستم، می توان از یک خوراکدهی خیلی ساده تا مکانیزمهای بسیار پیچیده که به صورت رایانه ای، و با ریلهای مخصوص، برای هر یک از حیوانات، تامین می نماید، را برای آنها تعریف کرد.

جایگاه‌های نیمه بسته یا نیمه باز. مشکل تغذیه صحیح گاو‌ها با کنسانتره، در محل شیردوشی، به دلیل محدودیت زمانی موجود در شیردوشی است. در این سیستم، زمانی می توان به راندمان دلخواه رسید که، تمامی یا قسمت اعظم کنسانتره، در سالن شیردوشی، به حیوان خورانده شود. حذف کنسانتره در سالن شیردوشی، باعث کاهش گردودخاک و تخالیه مدفوع در منطقه شیردوشی، بهبود جریان شیردوشی و عبور گاو، کاهش موارد مصرف بیش از حد، در خصوص گاو‌های کم تولید، و مصرف کمتر از میزان، گاو‌های پر شیر می گردد. روش دیگر خوراکدهی کنسانتره در سیستم جایگاه نیمه باز، استفاده از آخر، و مخلوط نمودن کل خوراک با هم (TMR) است، که در آن، بخش علوفه ای، با بخش کنسانتره، با هم مخلوط، و در اختیار حیوان قرار می گیرند. برای موفقیت در این سیستم، باید گاو‌ها، به دقت، و بر اساس تولید، و نیز BCS، به گروههای کوچکتر تقسیم گردد. موفقیت در هر سیستمی که در این خصوص انتخاب می گردد، بسته به این خواهد بود که، بخش‌های مختلف، چه کنسانتره و چه علوفه، بتوانند کلیه نیازهای حیوان را برای رسیدن به تولید مورد نظر تامین نمایند. مقدار مکمل پروتئینی، که باید مورد مصرف قرار گیرد، معمولاً تحت کنترل ترکیب کنسانتره، یا جیره TMR می باشد. یکی از روش‌هایی که، می تواند مکمل پروتئینی را، در اختیار حیوان و به صورت آزاد قرار دهد، استفاده از چرخهای لیسیدنی است. مصرف مخلوط اوره - ملاس (مکمل مایع)، از طریق چرخهای لیسیدنی، بطور میانگین بین ۱ تا ۲ پوند در روز به ازای هر حیوان می باشد. اگر خوراک محدود باشد، مصرف می تواند ۵ - ۱۰ پوند در روز نیز افزایش یابد، و در نتیجه حیوان دچار مسمومیت با اوره گردد. معمولاً چرخهای لیسیدنی برای گاو‌های شیری که دارای نیازهای متفاوتی از پروتئین می باشند توصیه نمی گردد، به دلیل اینکه، گاو‌ها قادر به متعادل کردن مصرف خود با نیاز به پروتئین نمی باشند. چرخهای لیسیدنی ممکن است هزینه زیادی را داشته باشند، ولی زمانی که نیاز به پروتئین گروه گاو‌ها یکسان است، مانند گاو‌های خشک و تلیسه های در حال رشد، می توانند مورد استفاده قرار گیرند. هزینه های مربوط به چنین سیستمی (استفاده از مکملهای مایع پروتئینی)، و قادر نبودن حیوان به متعادل نمودن نیازهای خود با مصرف آنها، دلایل عدم استفاده بصورت گسترده از این سیستم ها می باشد.

سیستم های تغذیه مواد معدنی:
دو سیستم اصولی برای تغذیه مواد معدنی موجود است:

۱- سیستم های تغذیه با فشار، که مواد معدنی با دانه یا علوفه مخلوط می گردد، یا به صورت مخلوط کامل با جیره، یا به صورت سرک پاشیدن روی خوراکها، بدون موافقت حیوان به او خوراند می شود.

۲- سیستم به صورت آزاد، که در آن گاوها به صورت نامحدود می توانند به مخلوط مواد معدنی دسترسی داشته باشند. یک مثال از این سیستم به صورت سلف سرویس در رستورانها می باشد.

تحقیقات نشان داده اند که، گاو های شیری قادر به متعادل نمودن مصرف، و نیاز خود، در رابطه با مواد معدنی به صورت آزاد نمی باشند. بنابراین، نیاز گاو به مواد معدنی، به انضمام نمک، باید به صورت روش اول تامین گردد، از طرف دیگر، می توان مکملهای کلسیم و فسفر و نیز نمک را، به صورت آزاد، در اختیار حیوان قرار داد. منابع تامین کننده مواد معدنی، باید بر اساس قیمت اختصاص یافته به هر حیوان، و کیفیت آن، مورد ارزیابی دقیق قرار گیرد.

جیره های کاملاً مخلوط

جیره های کاملاً مخلوط (TMR)، یا جیره های کامل، به جیره هایی اطلاق می شود که، تمامی اجزاء آنها، چه علوفه و چه کنسانتره، به صورت کاملاً مخلوط شده باهم، فرموله شده برای غلظت خاصی از مواد مغذي، و به صورت آزاد تغذیه می شوند. مزیتهاي اينگونه جيره ها عبارتند از:

۱- زمانی که بیش از یک نوع علوفه، در جیره مصرف می شود، گاوها خواهد توانست به مقدار مطلوب از هر نوع علوفه مصرف کنند.

۲- گاوها به نسبتی که مورد نظر باشد، از علوفه و کنسانتره مصرف می کنند.

۳- احتمال ایجاد اختلال در دستگاه گوارش به حداقل میرسد.

۴- بهبود در راندمان خوراک را خواهیم داشت.

۵- به ما اجازه خواهد داد که، از خوراکهایی که خوشخوارکی مناسبی ندارند استفاده نمود؛ خوراکهایی مثل منابع NPN.

۶- قابلیت کاهش کار کارگری را برای خوراکدهی خواهد داشت.

۷- به ما اجازه می دهد که از صحت فرموله نمودن خوراکها، و خوراکدهی خود مطمئن باشیم.

و از معایب احتمالی این سیستم می توان به موارد زیر اشاره داشت:

۱- برای مخلوط نمودن تمامی اجزاء خوراکها، به وسایل و تجهیزات نیاز است.

۲- گاوها را باید به گروههای کوچکتری تقسیم نمود.

۳- جیره ها باید به دقت فرموله شوند، و بطور مداوم مورد بازرسی قرار گیرند.

۴- تغذیه با علوفه مرتعی، و مقادیر زیادی از علوفه با طول بلند، مشکل بوده و نمی تواند در جیره وارد شود (به خوبی مخلوط نمی گردد).

تقسیم گاوها بر اساس مقدار تولید، عامل مهمی است برای موفقیت سیستم خوراکدهی TMR. برای گروه‌بندی گاوها، می‌توانید از راهنمایی های زیر استفاده نمایید:

۱- گاوها باید حداقل به دو گروه تولیدی، بعلاوه گروه گاوهای خشک، تقسیم شود. بیشتر گروهها ممکن است نیاز به افزایش تعداد، به همراه بالا رفتن تعداد گله داشته باشند. گروه جدگانه ای برای تلیسه هایی که شکم اول می‌باشد، قابل توصیه است؛ زیرا که این گاوها، از نظر اندازه کوچکتر بوده، و قابلیت رقابت با گاوهای بالغ در جایگاه را نداشته، و نیز به دلیل نیاز به رشدی که دارند، باید خوراک بیشتری را مصرف نمایند.

۲- زمانی که یک گاو از بخش زایمان خارج می‌شود (معمولًا ۳ تا ۷ روز)، به گروه گاوهای پر تولید، وارد شده و تا ۳ ماه در آن قرار می‌گیرد. انتقال گاو به گروه پایین تر تولیدی، بوسیله رکورد گیری از تولید حیوان، و نیز مد نظر قرار دادن امتیاز وضعیت بدنی، صورت می‌گیرد.

۳- اگر جیره‌ها به درستی فرموله شده باشد، انتقال گاوها از یک گروه بالاتر به گروه پایین تر تولید شیر، افت فاحشی از تولید را در حیوان بوجود نخواهد آورد.

۴- چند عامل را برای انتقال گاو باید در نظر بگیریم.
الف) انتقال گاوها را بیشتر به صورت گروههای کوچک انجام دهید تا به صورت تک تک.

ب) انتقال گاوها را در زمان خوراکدهی انجام دهید، تا تقابل گاوها به حداقل خود برسد.

ج) انتقال گاوها را به صورت یک جدول زمانی منظم انجام دهید.

د) در زمان انتقال گاوها، وضعیتهای تولید مثلی حیوان را مشخص کنید.

ه) اگر امکان داشته باشد، تا چند روز پس از انتقال گاوها، به ازای هر کدام از آنها تا ۵ پوند کنسانتره را افزایش دهید.

۵- برای فرموله نمودن جیره، برای هر گروه، نیازهای یک سوم بالایی گروه را انتخاب کنید.

فرموله کردن جیره

هدف در فرموله نمودن جیره، تهیه مقادیر مناسبی از خوراک، برای حیوانات، جهت تامین نیازهای مربوط به مراحل زندگی با کمترین هزینه می‌باشد. امروزه، تقریباً تمامی جیره‌هایی که برای گاوها فرموله می‌گردد، توسط رایانه انجام می‌گیرد، ولی در سالهای نه چندان دور، تمامی اعمال جیره نویسی توسط دست و حداکثر، با استفاده از ماشین حساب انجام می‌شد. استفاده از رایانه در فرموله نمودن جیره‌ها، این امکان را به ما خواهد داد که، عوامل و مواد مغذي بیشتری را در فرموله نمودن جیره‌ها، لحاظ کرده، و نسبت به اقتصادی تر کردن جیره‌ها، اقدامات بیشتری را انجام دهیم. برای اینکه با رایانه بتوان جیره نویسی نمود، باید چهار عامل را به درستی شناخت؛ این عوامل عبارتند از:

تجزیه :

تجزیه یک جیره، عبارت است از، عملی که طی آن تمامی مواد مغذی خوراکهایی که در فرموله نمودن جیره شرکت دارند را بدانیم. تجزیه جیره، به معنی متعادل کردن جیره نیست، و بنابراین، از روی آنها نمی‌توان، به کمبود یا زیادبود ماده مغذی خاصی در جیره پی برد. مقدار هر یک از خوراکهایی که به مصرف حیوان میرسد، با ترکیب مواد مغذی آن، باید شناخته شود، تا بتوان جیره ای درست، با استناد بر تجزیه شیمیایی هر یک از خوراکها بدست آورد.

متعادل کننده:

یک برنامه متعادل کننده جیره، ترکیبی از خوراکها را، برای تامین مواد مغذی خاصی، در جیره بکار خواهد گرفت. مقدار هر یک از خوراکهایی که در جیره بکار می‌رود، بر اساس مواد مغذی موجود در آن، و اینکه چطور در کنار دیگر اقلام خوراکی، می‌تواند مواد مغذی خاصی را برای حیوان تامین نماید، تعیین می‌گردد. یک برنامه متعادل کننده، هزینه‌های مربوط به تهیه خوراک را در نظر نخواهد گرفت.

کمترین هزینه:

معنی فرموله نمودن جیره با کمترین قیمت تمام شده، این است که جیره ای تنظیم گردد که، تمامی نیازهای حیوان را تامین، و دارای استانداردهای مربوط به علم تغذیه باشد، در ضمن اینکه، کمترین قیمت را نیز بر اساس هر واحد وزن جیره داشته باشد. با تغییر اقلام خوراکی تشکیل دهنده جیره، قیمت آن نیز تغییر خواهد کرد. قیمت یک خوراک، می‌تواند تعیین کننده استفاده از آن در مخلوط جیره باشد. زمانی که قیمت خوراکی که از آن استفاده نمی‌شود، به اندازه ای پایین آید که، بتوان از آن استفاده نمود، می‌توان با فرموله نمودن مجدد جیره ف نسبت به اضافه کردن آن، در مخلوط جیره، نسبت به کاهش قیمت جیره، و یا بالا بردن کیفیت آن، بدون تغییر در قیمت جیره اقدام نمود.

بیشترین سود:

حداکثر سود واقعی برنامه غذایی، شامل حداقل قیمت جیره، اطلاعات مربوط به قیمت شیر تولید شده، و استفاده از حداکثر سود (درآمد حاصل از کاهش قیمت خوراک)، به عنوان یک عامل فرموله نمودن جیره است. اختلاف بین حداکثر سود، و جیره‌های متعادل شده با حداقل قیمت، این است که رایانه، خوراکها و سطح تولید شیر را، برای تامین حداکثر سود انتخاب می‌کند، در صورتی که در جیره‌های متعادل شده با کمترین قیمت، رایانه فقط، خوراکهایی را که تامین کننده مواد مغذی مورد نیاز حیوان، برای رسیدن به سطح تولید مورد نظر می‌باشند، انتخاب می‌کند.

فرموله کردن جیره بصورت سرانگشتی برای گاوهاي شيرده:

۱- ماده خشک مصرفي مورد نياز را باید بدست آورد. برای اين کار از جدول زير بعنوان راهنمای استفاده مي کنيم.

DRY MATTER INTAKE GUIDELINES

Milk ^a	900	1100	1200	1300	1500
lb/day	% of body weight ^b				
20	2.6	2.3	2.2	2.1	2.0
30	3.0	2.7	2.6	2.5	2.3
40	3.4	3.1	2.9	2.8	2.5
50	3.8	3.4	3.2	3.1	2.8
60	4.1	3.7	3.5	3.4	3.1
70	4.6	4.0	3.8	3.6	3.3
80	5.1	4.3	4.1	3.8	3.5
90		4.7	4.4	4.1	3.7
100		5.0	4.7	4.4	3.9

^a Fat corrected milk = (milk lb x .4) + (fat lb x 15).

^b Intakes may be up to 18% less for cows in early lactation.

۲- بخش علوفه اي اين مقدار حداقل ۴۰٪ کل ماده خشک مصرفي، يا تقربيا ۱/۵٪ وزن بدن مي باشد.

۳- حدакثر بخش کنسانتره اي جيره، ۶۰٪ کل ماده خشک مصرفي مي باشد که، نباید بيش از ۲٪ وزن بدن حيوان گردد. برای گاوهايی که بين ۱۰ - ۷۰ پوند شير در روز توليد می کنند، به ازاي هر ۳ پوند شير، يك پوند کنسانتره، باید اضافه نمود، و در گاوهايی که بيش از ۷۰ پوند شير در روز توليد مي کنند، مقدار کنسانتره باید يك پوند، به ازاي هر ۳/۵ پوند شير توليدي، باید اضافه گردد.

۴- حداقل مقدار توصيه شده برای ADF، در ماده خشک جيره ۱۸٪ است، که ۱۹ - ۲۰ درصد ترجيح دارد، بخصوص وقتي که از چربی در جيره استفاده مي شود.

- ۵- حداقل مقدار توصیه شده برای NDF، ۲۸٪ ماده خشک جیره است؛ و بخش علوفه ای جیره باید بیش از ۷۵٪ NDF را تشکیل دهد.
- ۶- پروتئین مورد نیاز برای تامین نیازهای حیوان، ۱۷ تا ۱۹٪ در جیره های گاوهای شیرده می باشد. منابعی از پروتئین، که در شکمبه، خیلی کم قابل تجزیه می باشند، ممکن است برای جیره های گاوها، در ابتدای دوره شیردهی، بخصوص در مورد گاوهای با تولید بالا، سودمند باشد. محدودیت مصرف اوره تا ۴۰ پوند به ازای هر گاو در روز، و ترجیحاً مصرف کمتر از ۲۰ پوند در روز، برای گاوهایی که در فازهای اول و دوم هستند.
- ۷- حداقل استفاده از چربی در جیره ۷٪ بر اساس ماده خشک می باشد. بر اساس یک دستورالعمل، بیش از ۲٪ چربی اضافه شده به جیره، باید توسط یکی از دو منبع، حیوانی و گیاهی تامین گردد. افزایش کلسیم ۰/۹ تا ۱ درصد، منیزیم تا ۰/۳ درصد، و ADF تا ۲۰٪، یا بیشتر، در جیره بر اساس ماده خشک، زمانی که چربی به جیره اضافه می شود، می تواند مفید باشد.
- ۸- نمک را می توان در مخلوط کنسانتره تا یک درصد، یا به صورت مصرف تک نک به میزان یک اوونس برای نگهداری، و یک اوونس اضافی به ازای هر ۳۰ پوند شیر تولیدی اضافه نمود.
- ۹- منابع کلسیم و فسفر را باید در مخلوط کنسانتره به میزان ۱ - ۲ درصد، یا تقریباً به میزان یک اوونس به ازای هر ۱۰ پوند شیر تولیدی، به مصرف گاو رساند.
- ۱۰- مکمل ویتامینهای (A، D و E) و مواد معدنی کمیاب در جیره، برای تامین نیازهای حیوان مورد نیاز می باشد.

محاسبه جیره بصورت دستی:

مرحله اول :

استفاده از جداول آ - ۶ ، آ - ۷ و آ - ۸ برای تعیین مواد مغذی مورد نیاز .

TABLE A-6. DAILY NUTRIENT RECOMMENDATIONS FOR LACTATING DAIRY COWS

Vitamin Vitamin (1000 IU)	Vitamin				Crude protein	Body weight
	A D (1000 IU)	P Ca (g)	TDN (lb)	NE _L (Mcal)	(lb)	(lb)
Maintenance of mature lactating cow*						
10	24	10	13	5.8	6.0	0.62
11	28	11	15	6.4	6.7	0.67
					700	800

12	31	12	17	7.0	7.3	0.71	900
14	34	14	19	7.6	7.9	0.76	1000
15	38	15	21	8.2	8.5	0.80	1100
16	41	16	23	8.7	9.0	0.85	1200
18	45	17	25	9.2	9.6	0.89	1300
19	48	20	26	9.8	10.1	0.93	1400
20	52	21	28	10.3	10.7	0.97	1500
22	55	23	30	10.8	11.2	1.01	1600
23	59	24	34	11.3	11.7	1.05	1700

Add for gestation of mature dry cows

—	—	4	9	1.8	1.8	1.04	700
—	—	5	10	1.9	2.0	1.17	800
—	—	5	11	2.1	2.2	1.29	900
—	—	5	12	2.4	2.4	1.45	1000
—	—	6	13	2.6	2.5	1.52	1100
—	—	7	14	2.7	2.7	1.63	1200
—	—	7	15	2.9	2.9	1.73	1300
—	—	8	16	3.1	3.0	1.84	1400
—	—	9	17	3.2	3.2	1.95	1500
—	—	9	19	3.4	3.4	2.06	1600
—	—	9	20	3.6	3.5	2.16	1700

Milk production—nutrients per pound of milk of different fat percentages

		% fat					
—	—	0.8	1.2	0.28	0.29	0.078	3.0
—	—	0.8	1.4	0.30	0.31	0.084	3.5
—	—	0.9	1.5	0.32	0.33	0.090	4.0
—	—	1.0	1.6	0.34	0.36	0.096	4.5
—	—	1.0	1.7	0.36	0.38	0.101	5.0

— — 1.1 1.8 0.39 0.40 0.107 5.5

Body weight change during lactation—nutrients per pound weight change

—	—	-		Weight
—	—	2.17 -2.23 -0.32		loss
—	—	2.26 2.32 0.32		Weight gain

*To allow for growth, add 20% to the maintenance allowances, except vitamins A and D during the first lactation and 10% during the second lactation.

E PROTEIN AND ENERGY ALLOWANCES FOR MILK PRODUCTION (ADD TO)

		3.5		3.75		4.0		4.5		
NE _L (Mcal)	TDN (lb)	CP (lb)	NE _L (Mcal)	TDN (lb)	CP (lb)	NE _L (Mcal)	TDN (lb)	CP (lb)	NE _L (Mcal)	TDN (lb)
3 0.29	0.28	.084	0.31	0.301	.087	0.325	0.312	0.09	0.33	0.322
3 2.90	2.80	.84	3.10	3.01	.87	3.25	3.12	.90	3.30	3.22
5 5.80	5.60	1.68	6.20	6.02	1.74	6.50	6.24	1.80	6.60	6.44
4 8.70	8.40	2.52	9.30	9.03	2.61	9.75	9.36	2.70	9.90	9.66
2 11.60	11.20	3.36	12.40	12.04	3.48	13.00	12.48	3.60	13.20	12.88
2 14.50	14.00	4.20	15.50	15.05	4.35	16.25	15.60	4.50	16.50	16.10
3 17.40	16.80	5.04	18.60	18.06	5.22	19.50	18.72	5.40	19.80	19.32
5 20.30	19.60	5.88	21.70	21.07	6.09	22.75	21.84	6.30	23.10	22.54
4 23.20	22.40	6.72	24.80	24.08	6.96	26.00	24.96	7.20	26.40	25.76
2 26.10	25.20	7.56	27.90	27.09	7.83	29.25	28.08	8.10	29.70	28.98
2 29.00	28.00	8.40	31.00	30.10	8.70	32.50	31.20	9.00	33.00	32.20

**TABLE A-8. CALCIUM AND PHOSPHORUS ALLOWANCES
PRODUCTION (ADD TO MAINTENANCE)**

Milk fat %		3.00	3.50	3.75	4.00	4.50					
Milk/day (lb)		Ca g/day	P g/day	Ca g/day	P g/day	Ca g/day					
1		1.23	0.77	1.36	0.82	1.41	0.86	1.45	0.91	1.59	0.95
10		12	8	14	8	14	9	14	9	16	10
20		25	15	27	16	28	17	29	18	32	19
30		37	23	41	24	42	26	44	27	48	28
40		49	31	54	33	56	34	58	36	64	38
50		62	38	68	41	70	43	72	46	80	48
60		74	46	82	49	85	52	87	55	96	57
70		86	54	95	57	99	60	102	64	111	66
80		98	62	109	66	113	69	116	73	127	76
90		111	69	122	74	127	77	130	82	143	86
100		123	77	136	82	141	86	145	91	159	95

آزمایشات مربوط به علوفه، خصوصیات خوراکها، و جداول آ-۹، آ-۱۰ و آ-۱۱ باید استفاده شوند به عنوان منابع اطلاعاتی مربوط به مواد مغذی در خوراکها.

NUTRIENT VALUE OF COMMON FORAGES

Net Energy

										DM	DM	
)	23.0	25	75	30	28	38	24.8	66	.68	.42	4.0	10.2
)	18.0	30	70	29	31	42	27.4	60	.61	.34	3.0	9.6
)	17	33	67	28	35	46	25.3	58	.59	.31	2.6	9.1
)	15.0	40	60	26	37	50	24.1	55	.56	.26	2.0	8.9
<i>se</i>												
;	18.0	24	76	35	31	42	27.4	60	.61	.34	3.0	9.6
)	18.0	22	78	40	31	42	27.4	60	.61	.34	3.0	9.6
)	18.0	16	84	55	31	42	27.4	60	.61	.34	3.0	9.6
<i>rass (1/2)</i>												
)	17	29	71	28	33	49	21.9	64	.64	.39	2.8	9.9
)	13.0	35	65	25	40	60	15.5	53	.54	.25	2.2	8.4
;	9.0	25	75	25	33	60	21.4	63	.64	.26	2.1	7.6
<i>oil,</i>												
)	18.0	30	70	29	33	43	29.5	63	.64	.32	2.1	7.4
;	24.0	20	80	45	30	55	9.0	72	.74	.47	2.6	9.4
)	10.0	40	60	20	43	68	11.3	59	.60	.32	2.3	8.4
)	14.9	40	60	26	35	46	27.4	58	.59	.31	3.0	8.7

)	22.0	15	85	35	32	36	29.2	65	.67	.44	2.7	10.1
)	16.0	25	75	40	36	46	26.7	55	.56	.26	2.8	8.5
;	8.1	35	65	45	22	42	42.3	72	.73	.47	3.1	4.5
;	8.5	30	70	50	26	48	39.5	70	.70	.43	3.0	5.0
;	9.0	30	70	55	30	52	33.4	62	.64	.36	3.0	7.2
;	12.0	25	75	65	23	44	39.5	70	.70	.43	3.0	5.0
)	5.9	35	65	55	39	67	18.6	50	.50	.19	1.3	7.2
;	14.0	25	75	50	35	58	15.5	61	.59	.34	4.1	8.4
;	9.0	30	70	45	44	74	5.9	53	.54	.24	4.2	6.9
)	15.0	25	75	45	34	61	12.5	65	.67	.40	2.8	8.7
)	8.4	30	70	40	45	72	6.1	54	.55	.25	3.4	10.1
)	18.0	28	72	50	30	46	23.5	58	.57	.29	4.0	8.5
)	11.0	40	60	45	48	79	0.0	52	.48	.20	1.8	8.0
)	11.0	35	65	40	39	68	11	54	.55	.28	2.7	7.3
)	7.5	30	70	45	38	63	17.8	60	.61	.34	3.0	8.7
)	10.8	30	70	45	42	68	8.6	56	.56	.26	2.8	9.8

)	18.2	24	76	35	34	46	23.3	53	.54	.25	2.6	9.9
)	4.4	30	70	25	47	70	15.6	50	.50	.19	2.2	7.8
)	3.6	30	70	25	54	85	1.8	44	.44	.10	1.8	7.8
)	4.3	30	70	25	59	80	6.7	49	.49	.24	1.9	7.1
age,												
)	7.7	30	70	50	34	61	21.2	67	.69	.43	5.2	4.9
)	17.5	28	72	45	31	55	17.0	60	.61	.34	2.5	8.0
)	11.9	25	75	45	41	68	10.1	55	.55	.25	2.5	7.5

derived from published and field information compiled by the authors.

NUTRIENT VALUE OF ENERGY CONCENTRATES (GRAINS, BY-PRODUCT FEED

Item	Net Energy														
	UIP %CP	DIP %CP	SIP %CP	ADF %DM	NDF %DM	NFC %DM	TDN %DM	Milk Mcal/lb DM		Gain Mcal/lb DM			Ash %DM	Ca %DM	P %DM
								Milk Mcal/lb DM	Gain Mcal/lb DM	Fat %DM	Ash %DM	Ca %DM			
25	75	20	7	26	56	84	.88	.64	.21	2.6	.05	.			
45	55	30	33	54	31	78	.81	.57	0.5	4.4	.69	.			
50	50	16	11	28	58	80	.83	.56	3.7	1.9	.05	.			
40	60	30	11	28	58	80	.83	.56	3.7	1.9	.05	.			
50	50	12	3	9	75	88	.92	.64	4.3	1.6	.02	.			

40	60	45	3	9	75	88	.92	.64	4.3	1.6	.02	.		
65	35	18	35	89	6	47	.46	.11	.7	1.7	.12	.		
30	70	50	10	45	19	82	.85	.58	2.4	7.5	0.1	.		
35	65	35	26	37	11	96	1.02	.74	23.9	4.5	.15	.		
0	0	0	0	0	0	177	2.65	2.65	100	0	0	(		
50	50	19	13	25	55	92	.96	.68	7.7	3.1	.06	.		
0	100	100	0	0	82	72	.74	.54	0.9	13.3	1.19	.		
20	80	53	15	32	46	76	.79	.52	5.4	3.4	.07	.		
19	81	50	4	9	73	80	.83	.56	1.7	1.9	.07	.		
53	47	12	3	9	74	83	.85	.59	3.3	2.1	.05	.		
30	70	20	50	67	14	77	.85	.55	2.1	5.1	.49	.		
20	80	73	8	13	69	88	.92	.64	2	1.9	.06	.		
29	71	30	15	51	21	70	.77	.44	4.4	6.9	.12	1		
25	75	40	10	37	34	83	.87	.55	4.9	5.2	.12	1		
10	90	95	0	0	76	81	0.9	0.6	0.7	9.8	.98	.		

NUTRIENT VALUE OF PROTEIN CONCENTRATES

Net Energy

UIP	DIP	SIP	ADF	NDF	NFC	TDN	Milk	Gain	Fat	Ash	Ca	P	Na	Cl
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	-----	-----	----	---	----	----

M	%CP	%CP	%CP	%DM	%DM	%DM	%DM	Mcal/lb	Mcal/lb	%DM	%DM	%DM	%DM
	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM	DM
70	30	5	0	0	6	66	.69	.42	1.4	5.8	.32	.	.
53	47	3	24	46	18	66	.69	.42	6.5	4.8	.33	.	.
45	55	8	23	42	21.3	78	.81	.55	6.5	10.0	.33	.	.
23	77	28	16	27	23	69	.73	.45	1.8	7.5	.67	.	.
55	45	4	5	14	13	89	1.00	.69	2.4	3.4	.08	.	.
22	59	20	19	26	20	76	.83	.55	1.3	7.0	.22	.	.
60	40	15	18	44	16	88	.99	.68	10.3	4.8	.15	.	.
70	30	9	10	10	0	68	.69	.41	3.2	4	.49	.	.
80	20	12	0	0	2	73	.79	.50	10.5	20.8	5.65	.	.
35	65	20	19	25	29	78	.85	.56	1.5	6.5	.43	.	.
53	47	48	18	46	20	70	.72	.45	1.5	4.8	.26	.	.
60	40	15	0	0	6	68	.71	.44	13.7	30.4	12.01	.	.
20	80	40	10	13	20	91	1.03	.71	18.8	5.5	.27	.	.
48	52	10	10	13	20	91	1.03	.71	18.8	5.5	.27	.	.
28	72	20	10	12	29	84	.84	.64	1.5	7.3	.3	.	.
28	72	20	6	9	26	87	.86	.65	1.7	8.0	.33	.	.

24	76	30	33	40	20	58	.60	.36	1.2	8.1	.23	
0	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

needed to balance and meet protein needs.

مرحله دوم :

مقدار وزنی هر یک از مواد علوفه ای مورد مصرف را بدست آورید. برای هر یک از علوفه مصرفی مقدار وزن آن را محاسبه کنید.

$$\frac{\text{lb fed} \times \% \text{ DM}}{100} = \text{lb DM fed}$$

مرحله سوم :

مواد مغذی مربوط به علوفه را تعیین کنید. مقدار وزنی آن را در مواد مغذی موجود در ماده خشک آن ضرب کنید.
به عنوان مثال :

$$\frac{\text{lb forage DM} \times \% \text{ CP (DM basis)}}{100} = \text{lb CP from forage}$$

مرحله چهارم :

مواد مغذی حاصل از علوفه را از مواد مغذی مورد نیاز تعیین شده در مرحله اول کم کنید.

مرحله پنجم :

در جدول ۱۵ (قبل آورده شده است) مقدار ماده خشک علوفه مصرفی و مقدار تفریق آن از کل ماده خشک مصرفی آورده شده است. اختلاف موجود در جدول مقدار کنسانتره مورد نیاز را نشان میدهد.

مرحله ششم :

از مربع پیرسون میتوان برای تعیین نسبتهاي مختلف دانه ها در مخلوط کنسانتره، بر اساس انرژي خالص ، یا موارد مشترک دیگر ، برای تعیین پروتئین مخلوط استفاده نمود . یک مثال برای پروتئین در اینجا آورده شده است.

۱- درصد پروتئین مورد نیاز در مخلوط کنسانتره را در وسط بکس بنویسید.
بوسیله این مربع میزان درصد مخلوط دو خوراک را تعیین کنید که از مخلوط کردن آنها میزان پروتئین مورد نظر بدست آید. مثلاً مقدار پروتئین مورد نظر ۱۷٪ میباشد.

۲- در گوشه های سمت چپ مربع درصد پروتئین (بر اساس ماده خشک) یک دانه و یا مکمل پروتئینی را بنویسید . مثلاً درصد پروتئنهای مربوط به دانه و مکمل پروتئینی بترتیب ۱۰ و ۵۰٪ میباشد.

۳- اختلاف هر یک از اعداد سمت چپ مربع از عدد وسط مربع را در گوشه های سمت راست و در امتداد انجام شدن تفریق بنویسید. مثلاً $7 = 17 - 10$ و $33 = 50 - 17$.

بعد از بدست آوردن حاصل تفریق ، حاصل تفریقها را با هم جمع کنید . در اینجا $40 = 33 + 7$. حال هر یک از اعداد بدست آمده از تفریق را بر عدد بدست آمده از حاصل جمع آنها تقسیم کنید و سپس در ۱۰۰ ضرب کنید تا مقدار درصد هر یک از اقلام خوراکی که در بالا و پایین مربع نوشته بودید بدست آید . در اینجا $18\% = \frac{100}{40} \times 7$.

۴- برای بدست آوردن مقدار هر یک از اقلام خوراکی تشکیل دهنده مخلوط با ۱۷٪ پروتئین مقدار هر یک را در درصد مربوطه ضرب کنید . برای بدست آوردن مقداری که باید در مخلوط شرکت کنند تا مخلوط دارای چنین مقدار پروتئینی گردد ، باید مقدار بدست آمده را بر مقدار ماده خشک آن تقسیم کنید تا مقدار asfed بدست آید.
مثال :

$$\frac{2000 \times 18\%}{100} = 360 \text{ lb of SBM DM}$$

$$\frac{360 \times 100}{90\% \text{ DM}} = 400 \text{ lb as feed}$$

$$\begin{aligned} \text{Percentage shelled corn} &= 33/40 \times 100 = 82\% \\ \text{Percentage SBM} &= 7/40 \times 100 = 18\% \end{aligned}$$

۶- در این مثال یک تن ماده خشک محتوی ۱۶۴۰ پوند دانه ذرت و ۳۶۰ پوند کنجاله سویا میباشد.
در زیر موارد مربوط به این محاسبات بطور کامل آورده شده است.

Cow Data: (Weight, lb **1300**) (Milk, lb/day **80**) (Fat, % **3.5**)
 (Age, months **48**) (Days in Milk **120**) (Weight gain, lb/day **1**)
 $(\text{Milk lb} \times .4) + (\text{Fat lb} \times 15) = 74 \text{ lb FCM}$

Requirements	Crude protein	Net energy	Calcium	Phosphorus
Maintenance (table A-6)	.89	9.6	25	17
Gestation (table A-6)	-	-	-	-
Growth heifers (table A-6)	-	-	-	-
Production (tables A-7 , A-8 , 6.72)		24.8	109	66
Weight gain (table A-6)	.32	2.32	-	-
Total	7.93	36.72	134	83

DM Intake

Total ([table 14](#))

$$\begin{array}{lcl} & \text{Intake} & \\ \text{Body weight} & \times \% \text{ of} & = \text{ Pounds of DM} \\ (\text{cwt}) & \text{body weight} & \\ \\ 13 & \times 3.70 & = 48.1 \end{array}$$

Feed

$$\begin{array}{lcl} \text{Kind of feed} & \text{lb feed} & \% \text{ DM} \\ & \times & \\ & \text{feed} & \end{array} = \text{lb DM}$$

Hay	20	x 88	= 18
Corn silage	25	x 40	= 10
Corn HMSC	20	x 75	= 15
Protein suppl (SBM)	6.5	x 90	= 5.8
Mineral 20:10	.5	x 96	= .5
Total			49.3

Nutrients Provided (tables [A-9](#), [A-10](#), and [A-11](#))

A x 1 = Crude protein (CP)   A x 3 = Calcium (Ca)

A x 2 = Net energy, Mcal (NE)   A x 4 = Phosphorus (P)

Feed	A		1		2		3		4	
	DM	CP	CP	NE	NE	Ca	Ca	P	P	
Hay	(lb)	(%)	(lb)	(Mcal/lb)	(Mcal)	(g/lb)	(g)	(g/lb)	(g)	
Hay	18	x 18	= 3.2	.61	= 11.0	6.4	= 115	1.0	= 18	
Corn silage	10	x 8.5	= .85	.70	= 7.0	.9	= 9	1.0	= 10	
Corn	15	x 10	= 1.5	.92	= 13.8	0	= 0	1.4	= 21	
SBM	5.8	x 50	= 2.9	.84	= 4.9	1.4	= 8	3.1	= 18	
Mineral	.5	x 0	= 0	0	= 0	91	= 46	45	= 22	
Total			8.45		36.7	178			89	
Difference from requirements (+,-)				+.52	0.0	+44			+6	

Fiber balance

Feed	DM (lb)	ADF (%)	ADF (lb)	DM (lb)	NDF (%)	NDF (lb)
Hay	18	x 31	= 5.6	18	x 42	= 7.6
Corn silage	10	x 26	= 2.6	10	x 48	= 4.8
Corn	15	x 3	= .5	15	x 9	= 1.4
SBM	5.8	x 10	= .6	5.8	x 12	= .7
Total			9.3			14.5

Ration % $9.3/49.3 = 18.9$ $14.5/49.3 = 29.4$

NDF from forage, % $12.4/49.3 = 25.2$ or $12.4/14.5 = 85.5\%$ of total

